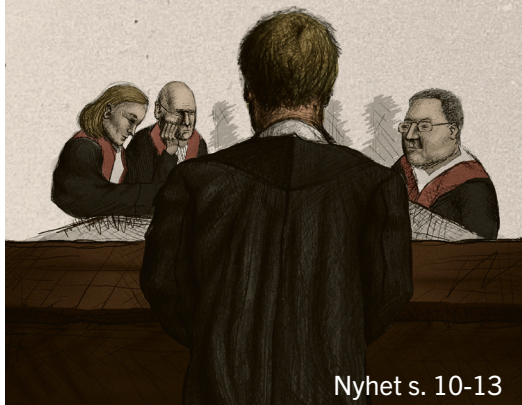

**Universitas i
HØYESTERETT**

Nyhet s. 10-13

**NICOLAI TANGEN OM
MINDREVERDIGHETSKOMPLEKSER:
– Den beste drivkraften**

Magasinet s. 8-11

MAGASIN I AVISEN!

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 10, årgang 78

www.universitas.no

Torsdag 19. september 2024

– I en verden full av sauer, er det lett å tenke at du er en løve. Du er nok en sau. Kommentar s. 3

by:Larm-spesial:

**STJERNESKUKDENE
I ULD GJØR
TREKKSPILL
KULT**

KULTUR & ANMELDELSER S. 22-27

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Dagny Mathilde Mohn**
dagny.mohn@gmail.com 46854623

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
thea.eidee@gmail.com 93279217

Fotosjef: **Sara Aarøen Lien**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Frida Anine Hagen**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Sondre Kløvfjell**

Deskjournalist: **Tora Vassbotn**

Korrektursjef: **Oscar Grimstad (vikar)**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Bedre med én student i studentidretten, enn ti psykologer på taket

Dagny Mathilde Mohn, Ansvarlig redaktør

Idenne utgaven av Universitas kan du lese om lange køer til studentidretten. Norsk ungdom er aktiv ungdom. Ifølge Ungdata-undersøkelsen utført av Oslo-lomet, hadde tre av fire ungdommer vært med i et idrettslag etter at de tok det store skrittet inn på ungdomsskolen. Ungdom som deltar i organisert idrett har det bedre meg seg selv enn de som ikke gjør det. Etter det går dessverre tallene nedover. De aller fleste slutter å delta i organisert idrett på videregående. Selv spilte jeg håndball hele barndommen.

På videregående fant jeg ut at jeg heller ville bruke helgene mine på fest enn å spille kamper på små steder rundt i landet.

Det er helt naturlig at man i tenårene får større behov for å styre sin egen tid, legge opp helgen som man vil, ikke måtte møte opp på noe obligatorisk etter en hel dag med obligatorisk undervisning. Men hva med når man blir student? De faste rammene fra grunnskolen og videregående faller bort. Plutselig befinner man seg i

en tilværelse der alt er opp til en selv. De fleste studier har en eller annen form for obligatorisk oppmøte, enkelte mer enn andre, men valget om å i det hele tatt gå på studiet er totalt frivillig. Derfor er studentidretten kanskje akkurat det studentene trenger i en flytende og kaotisk hverdag.

I Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) fra 2022 rap-

på hvordan man har det. Man trenger ikke være forsker for å vite det. Et annet problem mange studenter meldte om i 2022, var ensomhet. 29 prosent av studentene rapporterte at de ofte savner noen å henge med, 20 prosent svarte at de følte seg isolerte.

Studentidretten svarer på to sentrale problemer i studentenes liv: Hvordan man kan være fysisk aktiv

OG få tilfredsstillt sitt sosiale behov. Tilhørighet til et fellesskap er en av de viktigste grunnforutsetningene for et lykkelig liv. Mange av problemene man opplever i studietiden, også milde psykiske

Psykologen din kan ikke løse ensomhetsproblemene dine, men det kan idrettslaget ditt

porterte 42 prosent av studenter om psykiske plager. Av disse hadde 35 prosent plager som kan betegnes som alvorlige. 20 prosent oppga at de hadde en psykisk lidelse. Forskning fra 2020, gjort på bakgrunn av SHoT 2018, viste at desto sjeldnere studenter av begge kjønn trente, desto større var sannsynligheten for at de selvrapporterte om depresjon, selvskading eller suicidalitet. Å komme seg ut av lesesalen og inn på et trenings-

plager, kunne blitt hjulpet av å snakke med en venn. Psykologen din kan ikke løse ensomhetsproblemene dine, men det kan idrettslaget ditt. Et godt psykologtilbud er viktig, men et godt studentfellesskap er kanskje enda viktigere. Mange studenter trenger ikke å gå i seg selv. De trenger å tilhøre noe som er større enn dem. Da er det synd at så mange ikke får plass.

Arkivaren

Frosne midler

I 1979 skrev Universitas om nedstøvede ismaskiner. Maskinene, som kostet hele 59.000 kroner, hadde stått nærmest ubrukt i to år. Kjell Leirvaag, avdelingsdirektør for spisestedene på Fredrikke og mannen bak fiaskoinnkjøpet, forklarte at mangel på personale var en av hovedgrunnene til at maskinene ikke ble tatt i bruk. Men det stoppet ikke der – Universitas, studentenes trofaste vaktbikkje, hadde tre år tidligere avslørt at også en maskin for matbilletter ble lite brukt. «I tilfellet med billettmaskinene var det snakk om å trekke på erfaringer fra Tyskland», forklarte Leirvaag. Ja vel. Ikke erfaringer fra rundt tretti år tidligere, vel?

Universitas, 22.02.1979

Historiske skråblikk av Tora «Trangsynt» Vassbotn

KrF fåtte pult

Trettititre år senere handlet ikke Universitas om nedstøvede ismaskiner, men nedstøvede studenter. Nesten halvparten av studentene som stemte KrF hadde nemlig ikke hatt sex det siste året, ifølge en undersøkelse utført av Sentio for Universitas og NSO. «Jeg har ingen meninger om velgernes seksualliv», sa KrFU-leder Elisabeth Løland, som avfeide undersøkelsen som latterlig. Undersøkelsen viste at de som stemte Rødt fortsatt var med i toppsjiktet blant de med flest sexpartnere. «Det at vi har et åpent og inkluderende parti kan ha noe med saken å gjøre», sa Pål Halvorsen, leder i Rødt Blindern. FrPs (s)velgere kom likevel seirende ut. Her var visst velgermassen også åpne og inkluderende. Eller?

Universitas, 06.02.2012

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamkipnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-pluknings regler for god pressesjikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Aktivist, javisst?

Det er deilig å være på rett side av historien. Men du tisser i buksa for å holde deg varm.

Studentopprør

Emilie Kaland Lindseth,
journalist

Studentbevegelsen mangler et politisk prosjekt. Slik lyder i alle fall forrige ukes skjennepreken fra Civita. Om Civita er rett mann til å bedømme politisk kreativitet kan diskuteres – tanke-smien har ikke ytret et annet ord enn «sykelønnskutt» siden Stein Erik Hagen sjenket dem første pengesekk i 2003.

Pengevelde til side, skulle man ta Civitas kritikk til hjerte, kan debatten opphøyes. For er det virkelig sant at studentbevegelsen savner retning? Det er ikke første gang ideen om studenter som motmakt har blitt erklært «passé». Men på plenen foran Villa Eika ser det ut til at aktivismen er tilbake.

All ære til dem. Palestinacampen har blåst liv i et gravlagt studentdemokrati. Siden teltene ble slått opp, har det ikke manglet på innrømmelser fra universitetsledelsen. Først og fremst om at universitetsdemokratiet er duket for konsensus. For all del: Styremøter er helt sikkert koseligere uten

beskyldninger om medvirkning til folke-mord. Men universitetets mandat er ikke å jakte konformitet.

Der pampene sover, har studentene våknet opp. Konformitet er derimot ikke reservert de tyste. Slik det er voldsomt å skrike i et stille rom, er det blitt nærmest naturstridig å stå i hvil mens andre hever neven. Eller bytte profilbilde når verden poster svarte firkanter. Det sies at den som tier samtykker, men det er *aktivismen* som er menneskets mest konforme akt.

I år var det ikke svarte firkanter som fylte veggene, men KI-genererte plakater: «Alle øyne på Rafah». Internett kjemper for Gaza. Slik vi kjempet for George Floyd. Og for Amazonasskogen da den brant (nå brenner den igjen). Likevel er det uklart hva energien munner ut i: I Morgenbladet spør Martin Gedde-Dahl om internettaktivismen er et tegn på massemobiliseringens død. Heller enn å fremme løsninger forankret i vårt politiske system, består kampen

av slagord. For vi henter ikke bare informasjon fra Tiktok, vi importerer løsningene deres også.

Maya Wind, som besøkte Palestinacampen forrige uke, har skrevet en bok der hun dokumenterer israelske universiteters medvirkning i folkemord. For Wind er løsningen akademisk boikott. Likevel kan man stille spørsmål ved hvorfor akademisk boikott har blitt en kampsak på et universitet hvis samarbeid med Israel begrenser seg til en årlig studietur på teologisk fakultet. Det er bra vi tar kampen. Men er kampen vår?

Roper du, roper jeg. Ifølge den franske historikeren René Girard vet ikke mennesker hva de kjemper for. Våre tanker er ikke personlige, men et resultat av *mimetisk begjær*: Helt fra vi er barn kopierer vi hverandres språk. Men tilværelsen som hermegås forbigår språklig imitasjon: Vi velger kamper vi tror andre mener er riktige. Og i fellesskap med de som har *valgt rett*, er det lett å peke ut de som er *feil*.

Var det genuin medfølelse som farget Instagram svart i 2020? Eller var det frykten for å være på feil lag? For politikk har blitt sintere. I Oxford meldes det om palestinaaktivister som river medstudenters eksamener i to. På statskanalens debattprogram har vi hørt klimaaktivister åpne for vold.

Selvfølgelig er aktivismen mer enn berettiget i sin kritikk. Men det er ikke intel-

ligent å true med å kaste molotovcocktails på oljeplattformer. Eller hyggelig for den slags skyld. Nå har vel aldri aktivismen påberopt seg å være hyggelig, så jeg skal la være å bedømme kampen deres deretter. Poenget er at på *den riktige siden av historien* er det kort vei til tanken om at målet helliggjør middelet.

Skråsikkerhet hører ikke hjemme på et universitet

Heldigvis er vi studenter. Med hjelp fra skeptisismen kan vi sammen unngå aktivismens fallgrube. For skråsikkerhet hører ikke hjemme på et universitet: Heller enn at studenter står forente under samme fane, bør vi ære tvilen. En retningsløs studentbevegelse kan like gjerne være et sunnhetstegn.

Derfor kjære aktivist: Ikke tenk at noen er smartere enn deg fordi de har skrevet en bok. Og ikke tenk at du er smartere enn noen fordi du har bodd i et telt. I en verden full av sauer, er det lett å tenke at du er en løve. Men du er nok en sau.

Nyhetsredaktør:

Thea Eide

thea.eidee@gmail.com

932 79 217

NYHET

Småspioner

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) mener Kinas etterretning rekrutterer spioner blant norske studenter, ifølge NTB. I juli ble en 37 år gammel nordmann siktet for spionasje for Kina. PST mener mannen hadde opplysninger som var tiltenkt kinesisk etterretning, men han nekter straffskyld. Ifølge VG leverte mannen en doktorgradsoppgave ved Fudan-universitetet i Shanghai i 2020. NTB har vært til stede ved Fudan-universitetet for å høre hva de norske studentene der tenker om saken. Heldigvis kan student Caroline Borgen betrygge oss her hjemme i Norge med at hun ikke er blitt en kinesisk spion. – Jeg har ikke blitt rekruttert, sier hun. Medstudenten Nikolas Fredriksen Ikonomeas kan bekrefte at det samme gjelder han. – Absolutt ikke, sier han. Statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) var onsdag innom og holdt en gjesteforelesning for studentene på Fudan, og hilste også på de norske studentene. Han råder dem til å lytte til det PST sier. – Det er en større etterretningstrussel i vår verden i dag, fra mange hold. Og Kina er et av de landene som nevnes. Her må vi ikke være naive, sier statsministeren. TE.

Bygdefrieri

Regjeringen ønsker å slette enda mer studiegjeld for de som bosetter seg i distriktene. Det skriver NRK. – Det skal være like godt å bo i byen som på landet. Det gjør Norge godt, sier statsminister Jonas Gahr Støre (Ap). Fra før av kan man få slettet studiegjeld på opptil 30 000 kroner i året dersom man er bosatt i Nord-Troms og Finnmark, men nå ønsker regjeringen å utvide tiltaket betraktelig. Dersom regjeringen får det som de vil, skal man kunne få slettet 25 000 kroner årlig hvis man bor i en av de 212 kommunene tiltaket omfatter. Dette er med forbehold om at man også har vært yrkesaktiv i minst et år. Prislappen er antatt å være på omkring 1,3 milliarder kroner, og det jobbes nå for å samle et flertall på Stortinget. Unge Høyreleder Ola Svenneby kaller tiltaket for galskap, og viser til boligkriser og høye leiepriser i byene. Oslo kommune er ikke omfattet av tiltaket. PR

Byfrieri

Arbeiderpartiets (Ap) uferdige partiprogram har foreslått å tillate pilsing i parken, skriver Aftenposten. Dersom forslaget skulle bli vedtatt, stiller Ap seg i rekken med Høyre, Venstre og FrP som allerede er for alkoholkonsum i parker. I et intervju med Aftenposten forteller programkomitémedlem og AUF-leder Astrid Hoem at forslaget kommer av at loven i dag ikke følges opp i byene, og at det er feil bruk av politiets ressurser dersom en skulle håndhevet det. Ifølge programmet ønskes det å åpne opp for at kommunene selv kan regulere hvorvidt det skal være tillatt å drikke alkohol på et friareal eller en park. Unge Høyreleder Ola Svenneby stemmer i Aps forslag. – Heia, heia! sier Svenneby. PR

Vil gjøre Storgata

Fra ruinene av den gamle legevakta i Oslo vil MDG lage studentboliger. Arkitektstudent er redd for prisen studentene må betale for flere boliger.

Studentbolig

Tekst Frida A. Hagen

Foto Sara Aarøen Lien

– Årets første høsttegn er alltid når media melder at tusenvis av studenter står i kø for studentbolig, sier arkitektstudent Charlotte Elisabeth Mellbye.

Hun står foran Oslo legevakt i Storgata, som for snart ett år siden flyttet all drift til avdelingen på Aker sykehus.

Flere tusen studenter står i boligkø ved semesterstart i Oslo hvert eneste år. I midten av august kunne Universitas melde at det var hele 6783 studenter som fortsatt ventet på studentbolig fra SiO, og at enkelte måtte sove på sovesal i påvente av bolig.

Som en liten del av løsningen på et ellers stort problem, gikk MDG-politiker Herman Søndena ut i Avisa Oslo i slutten av august for å foreslå at den gamle legevakta skal forvandles til studentboliger.

Arkitektstudent Mellbye ønsker seg også flere studentboliger i Oslo, men hun er klar på én ting:

– Det skal ikke være for enhver pris.

Forlatt

Det eneste som står igjen av den gamle legevakta er et apotek og en ambulansestasjon. Den gamle hovedinngangen er gjerdet inn og hovedbygget er ellers grått og forlatt.

– Vi vil blåse liv i en veldig søvning del av byen, sier Søndena til Universitas.

Nabolaget rundt den gamle legevakta står i kontrast til livlige Grünerløkka på andre siden av Akerselva. Etter at legevakten flyttet er det ikke stort igjen i gata, og det er til dels preget av Oslos rusmiljø.

Søndena har likevel tro på at dette kan bli Oslos nye studentsentrum. Med flere læresteder i området og Oslo S bare et steinkast unna, mener han at studentene hadde passet fint inn.

– Her kunne man knyttet flere velferdstilbud for studenter sammen, og laget et skikkelig studentsentrum, sier han.

Både Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og Stiftelsen Anker Studentboliger og Hotel (Anker STI) har vist interesse for prosjektet. Tidligere i september meddelte Anker STI til Aftenposten at de har planene klare.

– Det viktigste er at prosjektet havner hos ikke-kommersielle aktører, altså noen som ikke vil sette leieprisene for høyt, sier Søndena. Han trekker blant annet frem Anker STI, SiO og Diakonhjemmet som potensielle kandidater.

Illustrasjonene som Anker STI la frem innebærer å gjenbruke bygget slik det står og bygge et tilbygg som til slutt ville utgjort 550 studentboliger. Men det er likevel flere faktorer som gjør at det

STORE PLANER: MDG-politiker Herman Søndena tror den gamle legevakta er perfekt for nye studentboliger.

vil ta flere år før det ville stått klart.

Oslobygg har tidligere uttalt til Avisa Oslo at behandlingstiden på slike saker er på inntil åtte år. Søndena kan også avsløre at leiekontrakten til ambulanseparkeringen har en varighet på rundt ti år til. Storgata 40 vil med andre ord ikke være innflytningsklar før om mange år, hvis kommunen i det hele tatt bestemmer at det skal bli studentboliger der.

Studentboligkrisen

Oslobygg, som forvalter eiendommen, arbeider for øyeblikket med å kartlegge bygget, og det er ingen som foreløpig vet om det er mulig å bo i det.

– Det er viktig at man faktisk får god bokvalitet, sier Charlotte Elisabeth Mellbye.

Mellbye er 5.-årsstudent på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Hun har selv erfart det tøffe leiemarkedet i byen.

– Vi er nok alle kjent med å måtte ta til takke med det vi får, uansett kvalitet. Man har jo ikke noe valg. En trygg og rimelig bolig med god bokvalitet er en forutsetning for å lykkes som student, sier hun.

Hun er ikke imponert over boliger for studenter som finnes i storbyen. Mellbye har observert både trange og mørke studentboliger som hun mener ikke legger til rette for god bokvalitet.

Hun mener situasjonen er et symptom på et større problem i norsk bolig-

Stiftelsen Anker Studentboliger og Hotel (Anker STI)

+ Næringsdrivende stiftelse som eier og drifter boligbygg for elever og studenter i Oslo.

+ Eier til sammen cirka 1700 studentboliger fordelt på seks eiendommer i Oslo.

+ Har som formål å gå med overskudd på næringsvirksomheten for å gi rabatterte leiepriser til studenter.

+ Leieprisene i 2023 var på samme nivå som SiO.

Kilde: Anker STI

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO)

+ En samskipnad for 27 læresteder i Oslo.

+ Eier til sammen cirka 9000 studentboliger fordelt på 24 studenthus i Oslo og Lillestrøm.

+ Har ikke som formål å gå i økonomisk overskudd.

Kilde: SiO

ata til studentparadis

KAST OG BRUK: Den gamle legevakten i Storgata står foreløpig tom, men kan det bli nytt liv her?

politikk, og at flere studentboliger i Oslo ikke bare vil avlaste studentene, men også redusere presset på det private leiemarkedet.

– Tror du ikke det er best å få til flere boliger fort, i stedet for å fokusere på et prosjekt som kommer til å ta flere år?

– Det er viktig å få til noe raskt,

Det viktig at vi ikke lar oss blende av fine illustrasjoner og tomme lovord fra utbyggere og politikere

Charlotte Elisabeth Mellbye,
arkitektstudent på AHO

men det må også være av kvalitet – som tar tid. Og selv om denne saken vekker mye engasjement for å løse den prekre situasjonen vi har i dag, er det viktig at vi ikke lar oss blende av fine illustrasjoner og tomme lovord fra utbyggere og politikere. Her har kommunen en god mulighet til å disponere et av mange tomme bygg til et viktig formål, om det egner seg selvsagt, svarer Mellbye.

– Perfekt for studentboliger

Martin Jønsrud er en av arkitektstudentene som arbeidet med bygget i Storgata 40 som en del av semesteroppgaven på AHO. Målet med oppgaven var at studentene skulle ivareta byggets historie som et omsorgsbygg. Jønsrud valgte derfor å fokusere på å forvandle bygget til en kombinert bolig med både studentboliger og eldreomsorg, en ordning han forteller at har fungert godt i blant annet Nederland.

– Det er et perfekt bygg for studentboliger, sier han.

I prosjektet så Jønsrud på plan-tegningene til bygget, og forsøkte å beholde så mye som mulig av den eksisterende bygningsmassen. Han forteller spesielt om høyblokka til den gamle legevakta.

– Det er akkurat sånn SiO sine studentboliger ofte ser ut, så man hadde nesten ikke trengt å endre planløsningen i det hele tatt, forteller han.

Jønsrud har tro på at det ville vært en god ide å bygge studentboliger i Storgata 40, men han påpeker at bygget også kan stå som en advarsel mot hva som skjer hvis man ikke tar vare på byggene.

– Det er rart å se på hvor flotte mange av de tilbyggene var da de ble bygget, og hvor forfalte og stygge de har blitt over årene.

Han peker spesielt på hovedinngangen til legevakta, som med årene har mistet mye av sitt særpreg til fordel for teknologiske utviklinger.

Han forteller også om en nydelig kantine som fantes i bygget tidligere, men som senere forsvant helt.

– Jeg tror det hadde vært kult å se tilbake på hvordan det var før og tilbakeføre noe av det.

Lotto-gevinst

I planene Anker STI har laget for potensielle studentboliger i Storgata 40, foreslås det at høyblokka

Det er et perfekt bygg for studentboliger

Martin Jønsrud,
arkitektstudent på AHO

blir ettroms studentboliger med for eksempel en restaurant på toppen.

– Oi, her var det mye liv og røre! sier Charlotte Elisabeth Mellbye når hun ser noen av illustrasjonene.

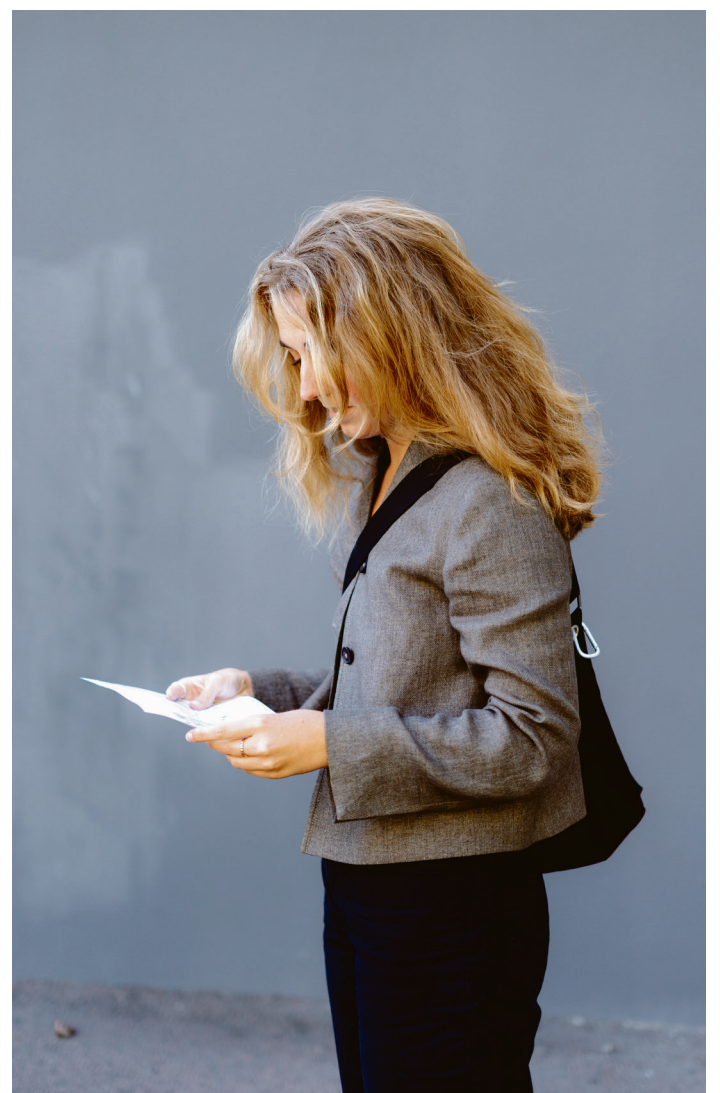
– Ville du bodd her?

– Jaja, absolutt! Men å få det tildelt er vel like sannsynlig som å vinne i Lotto.

Men gevinsten kommer likevel med forbehold:

– Det er gitt at det blir fint og bra å bo her. Det kan ikke gå på bekostning av livskvaliteten å bo i små studentboliger, bare for å få bygget flest mulig boliger. Studenter fortjener bedre enn det.

universitas@universitas.no

WOW: Arkitektstudent Charlotte Elisabeth Mellbye ser på illustrasjonene for potensielle studentboliger med begeistring. Hun håper boligene blir like gode å bo i som de er fine å se på.

UiO skjerper regler for innkjøp

Universitetsstyret ved UiO la denne uken fram en ny plan for å styrke etiske og bærekraftige innkjøpsavtaler.

Innkjøpsavtaler

Tekst Herman Osnes Opdal
Foto Jonas Sandboe

Det siste året har spørsmålet om hvordan UiO i sine anskaffelser og innkjøp kan sørge for at leverandører etterlever internasjonal humanitærrett, menneskerettigheter og folkerett, blitt en viktig sak for universitetsstyret.

Ved forrige styremøte kom det frem at UiO hadde handlet med tre israelske selskap for en verdi av 140.191 kr. Det ble poengtert at UiO må gjennomgå flere av avtalene sine i lys av krigen i Gaza. Denne uken ble reviderte etiske retningslinjer for anskaffelser, i tillegg til en anskaffelsesstrategi, lagt frem for styret og vedtatt.

Rektor Svein Stølen sier på styremøtet at de nye etiske retningslinjene slår bredt, og at dette er regler på en generell basis. Det er derfor ikke tydelig spesifisert hvordan universitetet kan sikre etisk anskaffelse i lys av situasjonen i Israel og Palestina.

Optimistisk i forkant av møtet

Hanzala Iqbal Malik er kommunikasjonsansvarlig ved Palestina-campen på UiO. Han sier at han er positiv i forkant av møtet på onsdag.

– Jeg mener at dette handler om mer enn bare Israel-Palestina. Dette handler om at UiO implementerer etiske retningslinjer

Vi har ikke mulighet til å sette i gang den type undersøkelser på egenhånd

Arne Benjaminsen, universitetsdirektør ved UiO

som allerede eksisterer, sier han. Ved sist styremøte fikk aktivistene gjennomslag for at universitetsstyret og administrasjonen skulle sette ned et utvalg for å lage en plan for etisk anskaffelse.

UiO har selv sagt i styrenotater at arbeidet med å innføre og etterleve de etiske retningslinjene ikke er gode nok, og at det er behov for en skjerpet risikovurdering i lys av den geopolitiske situasjonen i verden.

Ifølge styrenotatet er det en

Dette er tiltakene

- + UiO har ansvar for å følge opp at leverandører etterlever menneskerettigheter, internasjonal humanitærrett og folkerett i konfliktområder.
- + UiOs samfunnsansvar tydeliggjøres i de etiske retningslinjene.
- + Alle leverandører som UiO inngår avtaler med må følge UiOs etiske retningslinjer. Dette er krav til klima- og miljø, økonomi og sosiale forhold.
- + UiOs nye kontraktsvilkår og retningslinjer sikrer at leverandører dokumenterer at retningslinjene etterleves, og universitetet har krav på å gjennomføre kontroller.
- + Ansatte involvert i anskaffelser får skjerpede rutiner og verktøy slik at de etiske føringene blir fulgt.
- + Systematisk aktsomhetsvurdering innføres for anskaffelser av varer og tjenester. Slik kan man vurdere om leverandøren opptrer forsvarlig, og at de ikke selv bidrar til brudd på menneskerettighetene og folkeretten.
- + Regelmessig kontroll av leverandørdata-basen mot lister som frarådes å drive handel med. Videre skal leverandører med høy risikoprofil følges opp (UiO, Strengere rammer for UiOs anskaffelser).

risiko for at UiO driver med innkjøp fra selskaper som bidrar til folke- og menneskerettighetsbrudd utenfor de ulovlige bosetningene.

– Hvilke spesifikke avtaler ønsker dere at universitetet skal avslutte?

– Det kan være så lite som å ikke bruke Coca-Cola som leverandør på konferanser, eller så stort som å avslutte samarbeid med IT-giganter som HP, sier Malik.

Omfattende jobb

– Vi stiller nå strengere krav til å bevare humanitærretten og folkeretten i innkjøpsavtaler enn tidligere, sier universitetsdirektør Arne Benjaminsen under fremleggelsen av de etiske retningslinjene og anskaffelsesstrategien.

Direktøren forteller at dette er en ambisiøs og ressurskrevende strategi.

Studentrepresentant Oskar August Bonafede Heggernes sier til styret at svartelistene til Etisk handel Norge (EHN) og FN ikke er uttømmende nok. Det er disse listene UiO tar utgangspunkt i når de

NYE REGLER: På Professorboligen avholder universitetsstyret ved UiO årets femte møte.

gjør aktsomhetsvurderinger. Han spør derfor hvordan universitetet kan sikre at de ikke inngår avtaler som bryter med retningslinjene.

– Vi har ikke mulighet til å sette i gang den type undersøkelser på egenhånd, sier Benjaminsen.

For å sikre at de etiske retnings-

og virksomhetsstyring Ellen Johanne Ceaser.

Skyr unna Gaza

Studentene ved Palestina-campen er fornøyd med at vedtaket fikk gjennomslag under onsdagens styremøte. Samtidig mener de at det

Nå har vi vedtaket vi trenger for å få dem til å kutte bånd

Lucy Ellinor Russell, student og aktivist ved Palestina-campen

linjene etterleves skal det utarbeides verktøy og virkemidler for de som jobber med dette, ifølge avdelingsdirektør for økonomi-

ikke beskrives tydelig nok hvordan de etiske retningslinjene påvirker konflikten på Gaza.

– Campen skulle gjerne hatt et

enda strengere regelverk og mer tydelighet i hvordan dette skal gjennomføres, samt en kortere tidslinje, sier student og aktivist ved Palestina-campen Lucy Ellinor Russell.

Kommunikasjonsansvarlig Hanzala Iqbal Malik, som Universitas snakket med før møtet, sier at de bevisst unngikk å nevne Israel og Palestina i både møtet og saksdokumentet.

– Nå har vi vedtaket vi trenger for å få dem til å kutte bånd til selskaper som bidrar til og tjener på okkupasjon. Det kan de ikke argumentere mot, mener Russell.

FOTO: MICHAEL ULRIKSEN

EIRIK FRANTZEN, ADMINISTRERENDE DIREKTØR I NORDKRAFT

FOTO: TORE SÆTRE / WIKIMEDIA

QAISAR FAROOQ AKRAM, ANALYSEDIREKTØR I NORGES BANK

FOTO: STORTINGET

KRISTIN CLEMET, DAGLIG LEDER I TANKESMIEN CIVITA

FOTO: THOR NIELSEN

MARIA STRØMME, PROFESSOR I NANOTEKNOLOGI VED UPPSALA UNIVERSITET

FOTO: UiO

MARIANNE MIDTHUS ØSTBY, SENIORRÅDGIVER, VALGT FRA DE TEKNISK-ADMINISTRATIVT ANSATTE.

FOTO: OLE MARTIN BAKKEVOLD

NORA MARIE HAGER, VALGT FRA STUDENTENE

FOTO: OLE MARTIN BAKKEVOLD

OSKAR AUGUST BONAFEDE HEGGERNES, VALGT FRA STUDENTENE

FOTO: UiO

SOLVEIG TOPSTAD BORGEN, POSTDOKTOR, INSTITUTT FOR SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI, VALGT FRA DE MIDLERTIDIG VITENSKAPELIG ANSATTE

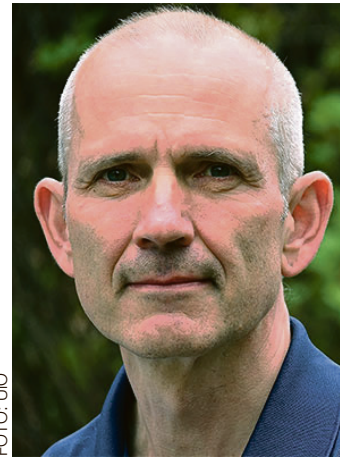

FOTO: UiO

FINN-ERIK JOHANSEN, PROFESSOR VED INSTITUTT FOR BIOVITENSKAP, VALGT FRA DE FAST VITENSKAPELIG ANSATTE

FOTO: UiO

INGRID LOSSIUS FALKUM, FØRSTEAMAUENSIS, FILOSOFI OG LINGVISTIKK, VALGT FRA DE FAST VITENSKAPELIG ANSATTE.

Dette er styret ved UiO

Hva er universitetsstyret, hvordan fungerer UiO sitt mektigste beslutningsorgan og hvordan kan studenter påvirke makta på universitetet?

Universitetsstyret

Tekst Ask Laugerud

– Universitetsstyret har veldig stor makt. I en viss forstand bestemmer universitetsstyret alt, det vil si at all makt utgår fra universitetsstyret.

Det sier Helge Jordheim, som er vararepresentant i universitetsstyret og professor i kulturhistorie ved UiO. Jordheim er valgt til universitetsstyret av de faste vitenskapelige ansatte ved UiO. Det er totalt elleve medlemmer i styret, med rektor Svein Stølen som styrets leder.

Demokratisk legitimt?

Ved UiO er rektor demokratisk valgt og leder for styret. Ifølge Khrono ble Stølen ikke valgt ved den normale valgordningen for denne perioden, ettersom Stølen ikke hadde noen motkandidater. Stølens demokratiske legitimitet kommer derfor fra valget i 2017, der valgdeltakelsen var på 17,36 prosent. Både studenter og ansatte ved UiO har stemmerett ved rek-

torvalget, men stemmene er vektet slik at ansattes stemmer teller 75 prosent, mens studentenes teller 25 prosent.

Rektor leder universitetsstyret, bestående av elleve representanter. Representantene er valgt inn fra den gruppen ved universitetet de tilhører. Universitetsstyrets arbeid går i praksis ut på å ha møter hvor det blant annet vedtas budsjett og regnskap.

Styret tar også strategiske avgjørelser, både når det gjelder faglig portefølje og den daglige driften av universitetet. Når rektor vedtar noe, er det med delegert makt fra universitetsstyret, som er det øverste beslutningsorganet ved universitetet.

For at en sak skal tas opp i universitetsstyret, må den være på styremøtets sakskart. Det er administrasjonen som avgjør hvilke saker som kommer dit. De styrer altså hvilke saker det skal fattes vedtak om.

All makt utgår fra universitetsstyret

Helge Jordheim, professor i kulturhistorie og første vararepresentant for faste vitenskapelig ansatte

Studentene og styret

– Om studentenes engasjement skal nå styret, gjøres det ved å samarbeide med studentrepres-

sentantene om å få saker inn på sakskartet som hele styret må ta stilling til, forteller Jordheim.

Nora Marie Hager og Oskar August Bonafede Heggernes er ferske studentrepresentanter i universitetsstyret. Studentrepresentantene oppnevnes gjennom Studentparlamentet.

– Det avholdes årlig et konstituerende møte om våren, hvor hele arbeidsutvalget blir utnevnt. Man trenger ikke være representant for å stille til valg, skriver de ferske studentrepresentantene på sms til Universitas. De deltok på

innkjøpsboikott, så har studentene jobbet veldig aktivt for å bidra til de sakene. Det tror jeg er noe man kan gjøre oftere.

Konflikt om eksterne representanter

De eksterne representantene ved UiOs styre skapte overskrifter da de avgjorde avstemningen mot akademisk boikott av Israel. De fire eksterne representantene blir oppnevnt fra Kunnskapsdepartementet, som velger representanter etter forslag fra det avtroppende styret.

Man kunne tenke seg at styret kunne tatt opp flere saker som kom fra studentdemokratiet

Helge Jordheim, professor i kulturhistorie og første vararepresentant for fast vitenskapelig ansatte

sitt første styremøte denne uken og understreker ansvaret som en plass i styret medfører.

– Vi opplever at dette vervet bærer med seg et stort ansvar, dette er et ansvar vi gleder oss til å ha, skriver de.

Avstemningen om hvorvidt UiO skulle innføre akademisk boikott av Israelske utdanningsinstitusjoner er et eksempel Jordheim trekker frem der studentene har påvirket styret.

– Om de diskusjonene styret har tatt opp rundt Gaza og boikott, både akademisk boikott og

Jordheim understreker at de eksterne styrerepresentantene er et verktøy for statlig styring av universitetene.

– Vi har jo en institusjonell autonomi med akademisk frihet på UiO, men departementet vil likevel ha en hånd på rattet. Dette gjør de ved å utnevne fire eksterne representanter til styret, sier han.

I en e-post til Universitas opplyser Kunnskapsdepartementet om prosessen med oppnevning.

«Målet med oppnevningen av

Styrets sammensetning:

- + Totalt elleve medlemmer.
- + Styreleder er rektor Svein Stølen
- + En representant valgt fra de midlertidig vitenskapelig ansatte
- + To representanter valgt fra de fast vitenskapelig ansatte
- + En representant valgt fra administrasjonen
- + To studentrepresentanter valgt av studentene
- + Fire eksterne representanter oppnevnt av Kunnskapsdepartementet

eksterne representanter er å få inn et bredt spekter av personer med kompetanse og erfaring fra både privat og offentlig sektor, kultur- og samfunnsliv. Styret bør ha kjønnsbalanse og god geografisk spredning. Vi ønsker også styrer med større kulturelt mangfold og internasjonal erfaring», skriver Kunnskapsdepartementet, og understreker videre verdien av å få eksterne perspektiver inn i styringen av universitetet.

«Det er viktig for departementet at norske universitetsstyrer spiller samfunnet vårt og er rustet til å ta beslutninger i samfunnets interesse.»

FLYKTET FRA KRIG FOR Å FULLFØRE UTDANNINGEN:

– Jeg dro med

EN AV TI: Høstsemesteret 2024 fikk ti palestinske medisinstudenter komme til Oslo for å fortsette utdanningen sin.

I de første syv månedene etter 7. oktober bodde Mohammed Yosri Abuselmiya (23) i Gaza med et håp om å overleve. Nå er han i Oslo med et håp om å fullføre utdanningen.

Utdanning

Tekst Freyja Eikrem Ims
Foto Sara Aarøen Lie

Den 14. august lander et fly fra Kairo på Gardermoen. En av passasjerene på flyet var medisinstudenten Mohammed Yosri Abuselmiya (23). Abuselmiya blir møtt av blitzten til ivrige journalister og andre som vil ønske velkommen med norske flagg. Han er en av de ti studentene fra Gaza som fikk lov til å ta et semester av medisinstudiene ved Universitetet i Oslo.

Seks søstre igjen

Nå er skoleåret godt i gang og mediestor-men har stilnet. Abuselmiya møter Universitas med et smil i oppgangen til Blindern studentboliger. Hybelen er liten og veggene er hvite. Det lukter krydder og urter. Fra skrivebordet til Abuselmiya høres lave bønnerop.

– Vil dere ha te?

Absulemiya lager sort te med ferske mynteblader og masse sukker. Tross sukke-

ret er det kardiolog han drømmer om å bli.

Absulemiya begynner å fortelle om sin familie. Faren hans er sivilingeniør, og moren har vært hjemmeverende for å passe på alle barna.

– I min familie er det seks jenter, og jeg er den eneste gutten, forteller Abuselmiya

Og faren min sa til meg, du må dra, så dra nå, og vi vil være her som resten av folket i Gaza

Mohammed Yosri Abuselmiya (23), medisinstudent fra Gaza

og fortsetter:

– Hun eldste er advokat, og den minste, Sara, er veldig pen. Hun liker å leve som

folk flest, men dessverre er ikke det mulig. Hun er fortsatt i Gaza.

Fra Gaza til Egypt

Den 7. oktober iverksatte den palestinske militante gruppen Hamas et omfattende raket- og bakkeangrep mot Israel. Dette førte til flere døde og skadde blant sivile og militært personell. Israel svarte med motangrep i Gaza, noe som ytterligere forverret situasjonen. Siden den dagen har hele byen familien til Mohammed bodde i vært nedstengt.

– På den 12. dagen av krigen, eller den 19. oktober, ble hjemmet til familien min bombet, sier Abuslemya.

Etter at familien hans mistet hjemmet sitt, dro alle sammen til Rafah for å søke ly.

– Det er en kompleks situasjon der. Skolene og sykehusene er brukt for å bo. Så allerede fra den syvende oktober ble det ikke mulig å studere.

Den 24. april i år dro han til Egypt i håp om å fortsette studiene.

– Familien min gav meg en mulighet til å dra. Faren min sa til meg, du må dra, så dra nå, og vi vil være her som resten av folket i Gaza, forteller Absulemiya.

– Så jeg dro med knust hjerte. Hva annet kan jeg gjøre?

Vondt i hjertet

Drømmen om å bli lege har lenge styrt Abuselmiyas liv, og det er det som nå har fått

Jeg måtte bli en hjertelege for å hjelpe mennesker!

Mohammed Yosri Abuselmiya (23), medisinstudent fra Gaza

han til Oslo.

– Jeg startet å studere medisin fordi det er min fars drøm.

En dag fikk faren smerter i brystet. Et eller annet var galt med hjertet. Det var Abuselmiya som ble med til akuttmottaket. Det ble en livsendrende opplevelse.

– Tilstanden der var ikke bra. Det var lange ventetider. Legene hadde verken kapasitet eller tid.

Abusemya følte at faren ikke fikk god nok hjelp. Da innså han at han selv kunne utgjøre en forskjell.

– Så jeg bestemte meg for å bli lege, sier Abuselmiya og begynner å le.

– Jeg måtte bli en hjertelege for å hjelpe mennesker!

Knust hjerte

IKKE ALENE: Selv om Mohammed Yosri Abuselmiya (23) har måttet reise fra familien og folket sitt, vet han at han ikke står alene.

Alene sammen

Etter at Gazastripen stengte ned tok det lang tid før Abuselmiya kom seg ut.

– Jeg levde rundt syv måneder i krigen. Det er en forskjell på 180 grader i forhold til hvordan jeg lever nå.

Abuselmiya ser ut av vinduet på regnet som plasker utenfor. Det er lite som minner om livet hjemme.

– I Gaza vandret jeg bare rundt i gatene for å samle ved, slik at jeg kunne lage et bål for å koke vann eller lage mat. Bare for å holde meg levende.

Han forteller at det er vanskelig for han å vite at familien fortsatt er der. Spesielt vanskelig fordi de ikke kan snakke sammen.

– Det er veldig vanskelig å få kontakt med dem siden de ikke har dekning. Men jeg må være her, for jeg er her også for dem.

Abuselmiya sliter med å finne ordene. I går kveld prøvde han å ringe dem, men fikk ikke svar.

– Noen av dem er gått bort.

Det blir stille i rommet.

– De sliter bare med å samle mat og vann. Kun livets nødvendigheter. De finner ikke et sted å sove om natten, fordi det er bombet så mange steder.

– Men her har jeg en stor mulighet. Så jeg prøver å tilpasse min tilværelse. Absulemiya justerer sittestillingen.

– Jeg klarer ikke sitte stille store deler

av tiden. Men naturen her er helt utrolig. Vi har ikke det i Gaza. Fra en ende til den andre er Gazastripen rundt 50 km, forteller Abuselmiya og smiler trist.

– Så det er ikke plass til natur.

I fotsporene til de døde

I juli fikk mange av studentene fra Gaza først avslag på søknad om studentvisum av UDI. Dette grunnet UDI med «manglende returforutsetninger». Kort tid etter beslutningen tok regjeringen grep og fikk Utlendingsdirektoratet til å reversere sin beslutning. Dermed fikk Abuselmiya og de ni andre medisinstudentene fra Gaza lov til

Mange av mine veiledere og mine lærere er døde. Så vi må fortsette i deres spor

Mohammed Yosri Abuselmiya (23), medisinstudent fra Gaza

å ta et semester ved det medisinske fakultetet på UiO. Dette tas sammen med andre utvekslingsstudenter fra hele verden.

Etter dette er planen at Al-Azhar Universitetet i Kairo skal åpne i desember i år for studentenes videre utdanning.

– I klassen min her i Oslo er det utvekslingsstudenter. Vi får snakke med folk fra ulike land, og utveksle våre erfaringer og kunnskap.

Han forteller hvor takknemlige de er for en slik velkomst, men at det fortsatt er vanskelig å omstille seg.

– Vi må si takk, men jeg er fortsatt veldig forvirret.

Abuselmiya sitter på stolen men beveger bena rastløst. Selv om han er takknemlig for den muligheten han har fått, er veien til målet fortsatt lang og uforutsigbar.

– Hva vi drømmer om, og hva vi håper på, er å fullføre utdanningen. Gaza har mistet mye av sitt helsepersonell, og medisin er livets pulsåre.

Abuselmiya understreker hvor viktig det er for han å fullføre utdanningen.

– Mange av mine veiledere og mine lærere er døde. Så vi må fortsette i deres spor.

Veien tilbake

Abuselmiya er klar over at denne tilstanden ikke kommer til å vare. Etter endt semester på Blindern, må han igjen ut å reise.

– Nå er vi her. Vi har reist fra Asia til Europa for å gjøre store ting, og vi må være sterke nok til å vise at medisinstudentene,

og det palestinske folket, ikke kan knekkes.

Han stopper og tar en slurk av teen.

– Du vet, livet handler ikke bare om å samle penger, bo et fint sted eller å ha en fin bil.

Abuselmiya ser tankefullt ut i rommet.

Vi er et veldig rart folk. Vi er både døde og levende

Mohammed Yosri Abuselmiya (23), medisinstudent fra Gaza

– Vi er et veldig rart folk. Vi er både døde og levende. Han leter etter de riktige ordene, før han fortsetter:

– Vi må være sterke nok og vi må hjelpe folk i hele verden. Fordi livet handler ikke om å drepe mennesker eller barn.

For Absulemiya har det alltid vært viktig å hjelpe andre.

– Fordi de har familie, de har barn, de har et liv, de har drømmer.

Spesielt for menneskene i Palestina føler han et ansvar.

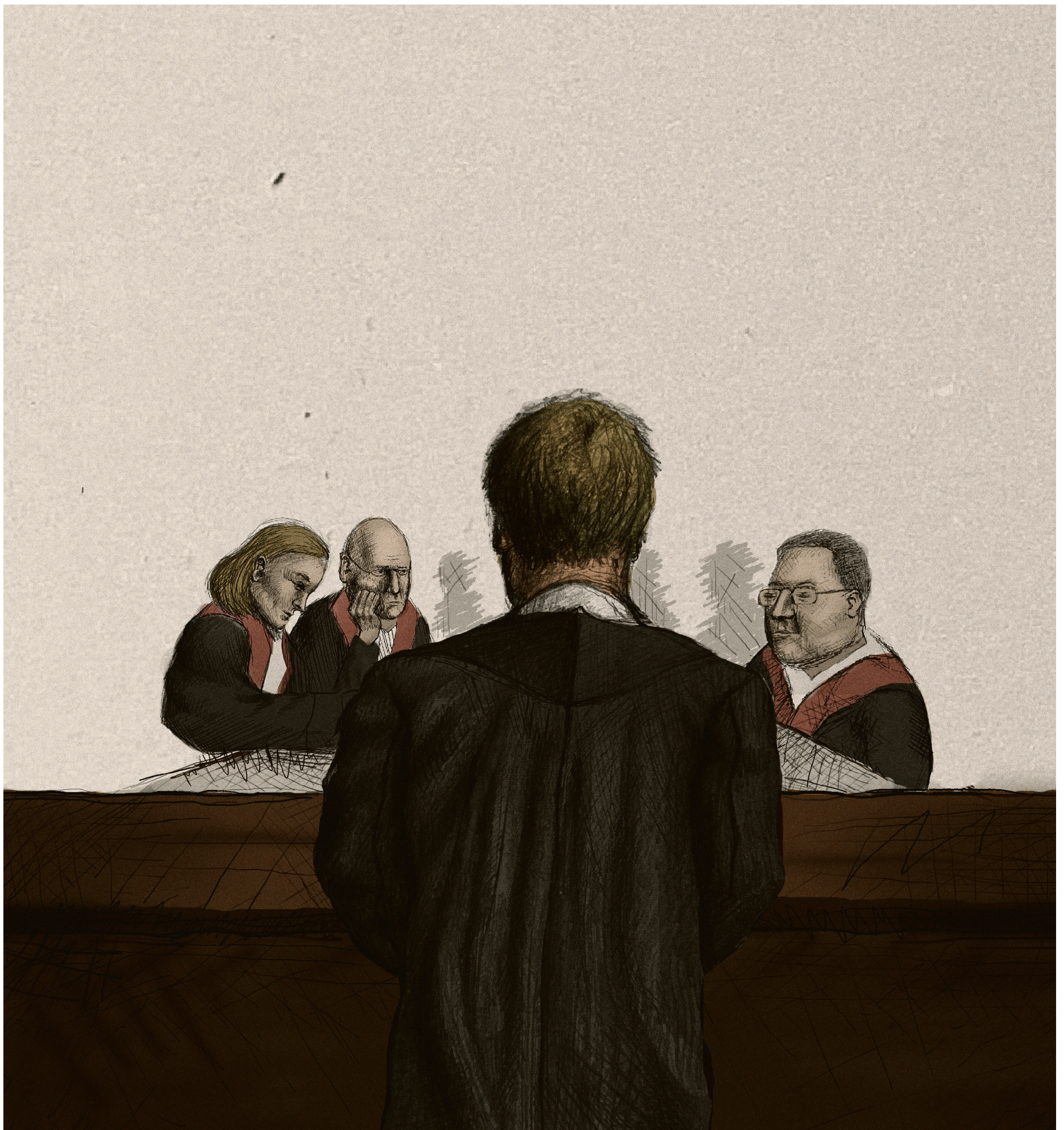
– Og for det palestinske folket. Vi er mennesker, vi har drømmer, vi har håp, vi har barn, og hele tiden prøver vi bare å være som andre.

Student mot stat

«Fusk», «plagiat» og «tekstlikhet» runger gjennom rettssalen. Staten har tatt en student til Høyesterett i en sak der de møter seg selv i døra. Hva sier APA-veiledningen om å referere til seg selv? Universitas var i salen da staten tok en student til Høyesterett — for å ha plagiert seg selv.

Plagiat-saken

Tekst Kristin Knutsen
Foto Sara Aarøen Lien
Rettstegner Emil Danielsen

REGELRYTTERE: To avsnitt der studenten siterer seg selv har nådd Norges Høyesterett, der staten gjør alt de kan for å forhindre at hun vender tilbake til universitetet.

ten i Høyesterett

Rundt 313 gjenbrukte ord var årsaken til at Universitas forrige uke befant seg i Norges øverste rettsinstans. Riktignok som tilskuer til rettsdramaet som skulle utspille seg over de to neste dagene.

På høsten i 2021 tok en student en kon-teksamen i et emne hun hadde strøket i på våren. Siden den gang har studenten kjempet mot Kunnskapsdepartementet i retten over to avsnitt – to avsnitt som ble gjenbrukt fra en tidligere eksamen, gitt strykkarakterer, og senere satt inn i en ny besvarelse.

Studenten har nå blitt dratt hele veien fra Høgskolen i Innlandet til Høyesterett ved Regjeringskvartalet i Oslo. Vi satt på tilskuerbenken, vitne til statens forsøk på å felle henne i det som mange omtaler som en «prinsippsak».

Studenten i Lønneberget

Tirsdag morgen i Høyesterett møter rettsdramaets hovedrolleinnehavere, Kunnskapsdepartementets advokat Erlend Baldersheim og «Student A» sin forsvarer Magnus Stray Vyrje.

Hva om forskere måtte oppgi referanser til egen forskning som ikke er publisert?

Magnus Stray Vyrje, Student As forsvarer

Hverken Student A eller forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel var å se i salen. I stedet var det en samling juristspirer i Patagonia-fleece og eldre damer som hvisket seg imellom: «Baldersheim kommer til å levere så bra!». Patagonia-fleece og hviske-damene snur seg raskt når Universitas' utsendte uheldigvis velter Bodum-kaffekoppen med foten. Det lille ekkoet får Baldersheim og Vyrje til å kaste et blikk vår vei.

Mye har skjedd siden Student A ble utestengt fra Høgskolen i Innlandet: en kunnskapsminister gikk av etter å ha blitt tatt for plagiat, en helseminister anklaget for fusk, og forrige søndag ble idrettspresident Zaineb Al-Samarais masteroppgave også gransket for tekstlikhet.

Nå vender vi blikket fremover mot høyesterettsdommerne som sveiper gjennom rettsdokumenter på store iPader, klare for å kaste seg inn i en ny runde i dette rettsdramaet. Det ironiske er at det var Sandra Borch – som selv måtte gå av etter en plagiatskandale – som valgte å anke saken til Høyesterett.

Denne gangen er det derimot en mer klassisk David mot Goliat-situasjon.

Noe tapt og noe vunnet

Studenten som står i sentrum for høyesteretts diskusjon ble utestengt i to semestre

for selvplagiat – altså for å bruke sitt eget tidligere arbeid uten å oppgi seg selv som kilde. Da eksamenen ble rettet, anklaget skolens klagenemnd henne for «juks». Anklagen førte til utestengelse, en avgjørelse som både Felles klagenemnd og Oslo tingrett støttet. Hun gikk til sak og tapte i tingretten. Men Student A ga seg ikke.

Hun gikk videre med saken, og i lagmannsretten ble det bestemt at utestengelsen var ugyldig. I tillegg skulle Kunnskapsdepartementet betale nesten 230 000 kroner i saksomkostninger.

Så anket staten, ved Kunnskapsdepartementet, til Høyesterett.

Student A, som ikke er til stede, hadde kvalifikasjoner fra sitt hjemland som ga

– Hva er egentlig formålet med utestengelse? Man kan forstå annullering, men hvorfor utestengelse? Er det et preventivt tiltak? spør en av høyesterettsdommerne under den første dagen av rettssaken.

Statens forsvarer, Baldersheim, svarer rolig: – Det kan begrunnes.

Han forklarer at utestengelse er ment som et signal om at studenten må være klar for å være en del av fagfellesskapet igjen. Det er en måte å vise at studenten må modnes før de kan komme tilbake.

– Litt som Emil i Lønneberget, som fikk beskjed om å komme tilbake til skolen neste år, avslutter han.

Litt som Emil i Lønneberget, som fikk beskjed om å komme tilbake til skolen neste år

Erlend Baldersheim,
Kunnskapsdepartementets forsvarer

henne rett til å starte på masterprogrammet ved Høgskolen i Innlandet. Etter utestengelsen har hun hatt det svært vanskelig og sliter med å jobbe eller returnere til studiene, ifølge forsvareren Vyrje.

APA meg her og APA meg der

Baldersheim gir rettssalen en så grundig innføring i hva som er forbudt i kildeføring, at man sitter igjen og lurer på hva som egentlig er lov. Referansesystemet APA

Saken fortsetter »

DAVID MOT GOLIAT: Hverken Student A eller forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel var i salen, men var representert med hver sin advokat.

(gitt sitt navn av grunnleggeren: American Psychological Association) er et sett med retningslinjer for hvordan man formaterer akademiske tekster og refererer til kilder, og brukes av de fleste universiteter og høyskoler i Norge.

Baldersheim trekker frem flere ressurser fra kjente nettsider som Kildekompasset, til PowerPoint-presentasjoner om «academic writing» og online skriveverktøy som diskuterer spørsmålet: «When is it plagiarism?».

Han påpeker at Student A hadde tilgang til alle disse ressursene og burde derfor ha kjent til korrekt kildebruk i eksamensoppgaven.

Han understreker at gjenbruk i akademia kan gi urettferdige fordeler, noe som rammer medstudentene. Og derfor, sier han rolig og samlet, er det strengt forbudt.

– Dette defineres som fusk i lovens forstand. Det vil føre til annullering og utestenging for en periode, forklarer Baldersheim tydelig til Høyesterett.

Det finnes tre mulige fordeler med å gjenbruke deler av en tidligere oppgave, forteller han:

1) Fordel overfor andre studenter: Dette kan gi et urettferdig forsprang i feltet. Det er ikke rettferdig at én student kan klippe og lime 11% av teksten, mens andre må starte fra bunnen. Like vilkår er helt sentralt, ikke bare for én, men for alle medstudenter.

2) Fordel ved bedre tidsbruk: Gjenbruk av tekst kan frigjøre tid som kunne vært brukt på å tenke gjennom oppgaven.

3) Fordel ved mindre behov for selvstendige tanker: Studenten slipper kanskje å gjøre like mange selvstendige vurderinger rundt den aktuelle eksamenen, noe som gir et urimelig overtak.

Så løfter en av høyesterettsdommerne et av rettsmøtets mest sentrale spørsmål: Hva sier APA-veiledningen om å referere til seg selv, dette uten å bryte med egen anonymitet?

Å være anonym eller ikke være anonym: Det er spørsmålet

Student As forsvarer, Vyrje, innrømmer at selv han ikke er helt klar over hvordan en slik referanseføring skal håndteres. På dag to av rettssaken går han igjennom de høye standardene Student A har blitt møtt med.

– Hva om forskere måtte oppgi

referanser til egen forskning som ikke er publisert, spør han, og fortsetter:

– Slik er det ikke, og det vil det ikke bli. Derfor reagerer akademia når studenter blir behandlet ulikt på dette punktet.

Hva er egentlig formålet med utestengelsen?

Høyesterettsdommer

Fuller av ubesvarte spørsmål etter rettssaken, så vi oss nødt til å kontakte Kunnskapsdepartementet i et desperat søk etter svar. Universitas spurte dem om studentenes minister kunne kaste lys over

hvordan denne referansepraksisen fungerer, særlig siden det er en av hovedgrunnene til at Student A er tatt til Høyesterett.

– Er forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel kjent med hvordan en student kan referere til eget upublisert arbeid i en ny eksamensbesvarelse, samtidig som anonymiteten ivaretas?

– Loven regulerer ikke slike forhold. Det er derfor universitetene og høyskolene som må fastsette hvordan slik referering skal håndteres.

«Rettferdig» og «betryggende» prøving av kunnskap

Med loven endret, Student A som har vunnet i lagmannsretten og to ministre som har gått av: Hva har Kunnskapsdepartementet å tjene på å vinne i Høyesterett?

Kunnskapsdepartementet sier at det er uklart hva som kan regnes som fusk og hvilke krav institusjonene kan fastsette i sine eksamensreglementer. Dommen avviker også fra Høyesteretts tidligere praksis. Derfor er det viktig å få klarhet i dette gjennom Høyesterett.

– Forsvareren til Student A hevder at staten har strengere krav til studenter enn til forskere når det gjelder gjenbruk av tidligere arbeid i eksamener. Er dere enig i dette?

– Eksamen er en helt konkret prøvings situasjon som skal teste kandidatens kunnskaper. Lærestedet må selv vurdere hvilke krav til bruk av hjelpemidler og andre krav til besvarelsen som er faglig nødvendige for å prøve studentens kunnskaper på en rettferdig og betryggende måte. De understreker at kravene i en eksamenssituasjon kan være an-

nerledes og ofte langt strengere enn dem man møter i en jobbsammenheng. Selv innen akademien.

– Samtidig mener vi det bør være et rimelig samsvar mellom de kravene studentene møter til eksamen og de forskningsetiske kravene som stilles til forskere, og som studentene skal trenes i.

I forslaget til den nye universitets- og høyskoleloven foreslår

Kunnskapsdepartementet en mer nyansert tilnærming til gjenbruk av eget arbeid.

Fremover skal ikke gjenbruk av

upublisert arbeid, eller arbeid som ikke har gitt uttelling, regnes som fusk. Målet er at reglene for studenter skal samsvare bedre med forskningsetiske prinsipper.

Det kan begrunnes

Erlend Baldersheim,
Kunnskapsdepartementets forsvarer

Studiedirektør: – Vurderer konsekvenser internt

Både Høyesterettsdommere og Student As forsvarer Magnus

Stray Vyrje har uttrykt forvirring over APA-stilen. Hvis selv erfarne fagfolk sliter med denne stilen, hvordan skal en ny student navigere uten å frykte å havne i samme situasjon som Student A?

Kristin Fossum Stene, konstituert studiedirektør ved UiO, forklarer at forskjellige fag bruker ulike referansestiler. Opplæring tilbys gjennom faglærere, veiledere og kurs i referanser.

– UiO jobber kontinuerlig med å gjøre informasjonen klarere. Vi vurderer regelverket og praksisen vår på nytt i lys av de nye retningslinjer fra Stortinget og Kunnskapsdepartementet, spesielt

i forbindelse med den nye universitets- og høyskoleloven.

– Hvilke tiltak planlegger UiO for å sikre at studentene har tilstrekkelig kunnskap om korrekt kildebruk og selvplagiering?

– Vi følger nøye med på saken som nå er oppe i Høyesterett. Før vi kan vurdere de konkrete konsekvensene internt, må vi vente på dommen, sier Fossum Stene.

UiO, Kunnskapsdepartementet og Student A må vente i fire uker før det avgjøres hvem som får medhold i fuskesaken. Jusspirene, de gamle damene og Universitas smører seg med tålmodighet.

Millioner i ubrukt stipend

80 prosent av internasjonale studenter har forsvunnet etter innføringen av skolepenger. 200 stipender er opprettet, men universitetene klarer ikke dele dem ut.

NORSTIP

Tekst Sunniva M. Roligheten
Foto: Oskar Haug og Kristoffer Søvik

– Dette stipendet er et veldig lite plaster på såret. Det når så få studenter og det er vanskelig å fylle, sier Leder av Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH) Selma Bratberg til Universitas.

Fra høsten 2023 ble det innført studieavgift for utenlandske studenter fra utenfor EU og EØS, noe som brøt med prinsippet om at høyere utdanning skal være gratis i Norge. Endringen møtte massiv kritikk fra alle universiteter og høyskoler, med unntak av NHH.

Et fall i antallet internasjonale studenter var ventet, og i 2023 meldte Khrono at internasjonale studenter falt med 80 prosent fra 2022 til 2023. For å bøte på skaden er det opprettet 200 stipender finansiert over bistandsbudsjettet.

Kun for utvalgte

Formålet med det nye NORSTIP-stipendet er å bidra til økonomisk utvikling og velferd i utvalgte partnerland i det globale sør.

Da utkastet til stipendordningen kom i fjor, spilte SAIH inn at den nye stipendordningen var altfor administrativt tung. Mottakere må både være fra utvalgte land i Afrika, Asia og Latin-Amerika, studere innenfor utvalgte fagom-

råder, i tillegg til å komme gjennom en institusjon som har et eksisterende samarbeid med en norsk utdanningsinstitusjon.

– Norske utdanningsinstitusjoner ønsker absolutt internasjonale studenter. Men man har skapt en ordning der de aktivt må lete etter studenter som oppfyller kravene, selv om det er mange internasjonale studenter som vil studere i Norge, sier Selma Bratberg.

Ikke fylt opp

Selv om studentene får dekket både skolepenger og levekostnader er ikke alle stipendene delt ut.

Stipendet er et veldig lite plaster på såret

Selma Bratberg, leder av SAIH

På Oslomet har ingen elever mottatt de fem NORSTIP-stipendene, det samme gjelder Universitetet i Stavanger sine fire stipender. Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø har hver delt ut tre av sine fem stipender.

SAIH mener det er synd at plassene ikke er blitt fylt opp.

– Innføringen av skolepenger

SKUFFET: SAIH-leder Selma Bratberg synes det er trist at stipendene ikke er delt ut.

fikk massiv kritikk. Så kom en bitte liten stipendordning hvor man ikke klarer å fylle plassene. Det er synd både for de internasjonale elevene, men også for mangfoldet og perspektivene i norske forelesningssaler, sier SAIH-leder Bratberg.

Kort tid

Bratberg vil likevel ikke legge skylden på utdanningsinstitusjonene. Hun mener det er forståelig at de ikke har ressursene til å administrere stipendet. Det er prorektor ved Oslomet Silje Fekjær enig i.

– Vi har vært tydelige fra start på at vi ønsker oss internasjonale studenter. Vi har forsøkt å dele ut høstens stipender, men det ble vanskelig fordi det var for kort tid fra utlysningen kom til studentene

skulle starte, sier hun.

Fekjær peker på at mange studenter faller utenfor de smale kriteriene, og ønsker en bredere stipendordning.

Også ved UiO har det vært utfordringer med å fylle opp plassene.

«Da stipendordningen ble innført fikk UiO kort tid på seg til å ta opp egnede kandidater som kvalifiserte for NORSTIP», skriver fungerende studiedirektør på UiO Kristin Fossum Stene til Universitas via e-post.

Stene er likevel fornøyd med at

Det er trist at ikke alle stipendene er delt ut.

På lang sikt er drømmen å ta en PhD. Nå gleder hun seg til veiledning om masteroppgaven og til å se snø i virkeligheten.

Krevende

Det er Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) som står bak stipendordningen. De er fornøyd med hvordan den har fungert så langt.

«Det er tatt opp 56 studenter, noe vi synes er et riktig godt re-

Vi har forsøkt å dele ut høstens fem stipender, men opplever at kriteriene er for smale

Silje Fekjær, prorektor ved Oslomet

de klarte å få tre kandidater på så kort tid. Til høsten 2025 planlegges det for 22 stipender.

– Betyr alt

Joan Kioko fra Kenya én av tre NORSTIP-stipendiater ved Universitetet i Oslo. Vi møter henne utenfor Kristine Bonnevies hus, der hun studerer master i Biodiversity and Systematics.

– Det betyr alt å motta dette stipendet, forteller hun. Kioko skryter av kursene hun tar på UiO. For henne har den siste måneden i Oslo åpnet øynene hennes både for ny kunnskap og nye perspektiver.

Prislappen på et studieår i Norge varierer mellom 189.171 kroner på Universitetet i Oslo og 632.768 på Kunsthøgskolen i Oslo, noe hun ikke kunne betalt selv.

sultat ut fra tiden som har vært til rådighet», skriver seniorrådgiver i HK-dir Bård Hekland til Universitas.

Han forteller at det har vært krevende å utvikle en ordning som både er god bruk av bistandsmidler og som er håndterbar for norske utdanningsinstitusjoner.

«De tematiske prioriteringene er gjort på bakgrunn av NORSTIP sine politiske mål, og utvalget av land er gjort for at de norske utdanningsinstitusjonene skal kunne benytte seg av eksisterende samarbeidsavtaler», skriver Hekland på e-post til Universitas.

Ordningen er gjort fleksibel ved at institusjonene selv avgjør om studentene skal tas opp i 2024 eller 2025.

SPENNENDE: NORSTIP-student Joan Kioko lærer mye om norsk natur gjennom studiet sitt. Hun gleder seg til å se snø.

STAPPFULLT: Vi har rett og slett ikke plass til å ta imot flere, sier styreleder i Oslostudentenes idrettsklubb Jamil Dost.

Studentidretten skriker etter mer plass

Idrettslystne studenter står nok en gang i kø. Mangel på tilgjengelige haller gjør at Oslostudentenes idrettsklubb ikke kan akseptere alle.

Studentidrett

Tekst Jonas Vedeler Gudmundson
Foto: Sara Aarøen Lien

–Vi kunne i alle fall ha vokst med 1000 medlemmer det kommende årsskiftet. Hva som stopper oss i fra å oppnå dette potensialet, er mangel på idrettsflater å drive aktivitet på. Vi har rett og slett ikke plass til å ta imot flere, hvilket mildt sagt er tragisk.

Det sier Jamil Dost, styreleder i Oslostudentenes idrettsklubb (OSI). OSI har i overkant av 3200 medlemmer fordelt på 32 forskjellige undergrupper, og Dost mener de leverer et bredt aktivitetstilbud for enhver smak. Samtidig bekrefter han at så mange som 1000 studenter står i kø til ulike studentidrettstilbud.

– Oslostudentenes idrettsklubb er ikke bare det største studentidrettslaget i Oslo, men også blant de største idrettslagene i Oslo, forteller Dost.

Jamil Dost har ikke tall på hvor mange som står i kø til de spesifikke idrettene, men kan vise til at facebookgruppen for prøvespill i OSI fotball har over 500 medlem-

mer. Omtrent 20 har fått plass på herrelag, og litt flere på damelag. Antallet studenter som ikke får deltatt i studentidretten er ikke noe nytt.

SHot-undersøkelse og idrettsbehov

Dost trekker frem SHoT-undersøkelsen (Studentenes helse- og trivselsundersøkelse), som peker

Vi har rett og slett ikke plass til å ta imot flere, hvilket mildt sagt er tragisk

Jamil Dost, Styreleder i OSI

på studentenes behov for fysisk aktivitet.

– Dette ser vi på som den perfekte løsningen på de problemene

SHoT-undersøkelsen viser til. Vårt mål er at flere får øynene opp for akkurat dette. En bevisstgjøring vil forhåpentligvis føre til bedre rammebetingelser som igjen vil føre til flere studenter i aktivitet, sier han.

Han har forståelse for at det ofte er mange om beinet, og ønsker ikke at barn og unge skal nedprioriteres.

– Samtidig som vi på private anlegg mangler kjøpekraft sammenlignet med for eksempel bedriftsidretten, som har bedre råd til å kjøpe seg inn på disse anleggene, fortsetter han.

Kreative løsninger

Et av studentlagene som har kjent på manglende hallplass, og har måttet avslå ivrige studenter, er OSI Volleyball. De har til og med opprettet et eget nybegynnerlag, som ikke stiller noen krav til ferligheter.

–Vi får ikke lov av styret til å velge ut noen, noe jeg synes er helt fantastisk. Vi har en prøvetrening, hvor studentene sier om de har lyst til å bli med eller ikke. Av de som sier ja, velger vi femti tilfeldige. Da er det åpent for alle som har lyst, forteller trener på nybegynnerlaget Mads Wigestrånd.

OSI ledelsen er også tydelig innstilt på å forsøke å bedre situasjonen, og ser kreativt på arealmangelen. De støtter SiO i at det

må bygges flere studentboliger, men ser gjerne at det foregår med idretten i tankene.

– For eksempel kan de utforske mulighetene for tilretteleggelse av dansesal, kampsportstudio eller en utvidet kjeller til å drive bordtennis i studentboligene sine, foreslår Dost.

Det er leit at studentidretten blir nedprioritert på denne måten

Oliwia Skowron, Leder i Velferdstinget

Til tross for demokratiske initiativ fra volleyballjengen, og kreative forslag fra OSI-ledelsen, er det ikke alle som får være med. Det er rett og slett ikke fysisk plass nok.

Same procedure as last year

Det er hovedsakelig SiO som tilbyr halltid til studentidretten.

«Mye av den halltiden OSI har i dag er gjennom SiO Athletica, så det er en dialog mellom disse på denne fronten. Athletica skal også i utgangspunktet ikke ha et konkurrerende tilbud med studentfrivilligheten, og vi opplever at de overholder dette», skriver leder i Velferdstinget Oliwia Skowron på e-post til Universitas.

Det er som i fjor mangel på nok idrettsflater som er hovedproble-

met og grunnen til lang venteliste.

I fjor skrev Universitas om stor kø til studentidretten. Da pekte politikerne på arealpolitikk og større utbygging som tiltak for å bote på manglende kapasitet. Velferdstinget i Oslo og Akershus synes det er beklagelig at situasjonen ikke har bedret seg.

«Det er leit at studentidretten blir nedprioritert på denne måten», skriver Skowron. Hun mener at studentene taper på manglende kjøpekraft, og at de derfor ikke kan konkurrere om tid i idretts- haller i kommunen.

«Studenter har ikke råd til å kunne kjøpe halltid på samme måte som bedriftsidretten har. Det henger også sammen med at det ikke er nok kapasitet, noe vi vet byrådet jobber med nå ved å bygge flere flerbruksanlegg», forklarer hun.

Universitas har ikke lyktes i å få kommentar fra byråd for kultur og næring Anita Leirvik North (H).

Skattejakt sesongen

Like sikkert som at svalene trekker sør- over, er det at gamle greier trekkes ut av boder, kjellere og garasjer om høsten. Her er Universitas' loppisguide.

Guide

Tekst Sunniva Leikanger Yndestad
Foto Kristoffer Søvik

Hver helg gjennom høsten vil byens skolegårder fylles av flittige korpsforeldre som i frivillighetens navn stiller opp for en slikk og ingenting. Mange håpefulle flokker seg til loppemarkedene, hvor man i jakta på billige kvalitetsvarer og sjeldenheter navigerer seg gjennom mengder av nips, kitsch og krimskrams.

Hvordan skal man klare å finne skattene blant alt dette skrottet? Universitas har tatt kontakt med loppemarkedkjenner og tidligere design-student ved Arkitektur- og designhøyskolen i Oslo (AHO) Aurora Fiveland for sine mest dyrebare loppemarkedråd.

Vær der når det åpner og ikke gidd å stå i kø

Aurora Fiveland, loppemarkedkjenner

Hjelp, jeg er på loppemarked

Over sms forteller Fiveland om sine beste tips for de som er på jakt etter nye lopper.

– Hva kjennetegner et godt loppemarked?

– De største loppemarkedene er som regel best! Jo flere ting, jo større sjanse er det for å finne bra ting. Man er jo på skattejakt. Om loppemarkedet henter lopper hjemme hos folk i forkant er det ofte mange flere ting, skriver Fiveland til Universitas.

Hun peker på loppemarkeder med god plass, sortering og utvalg som særlig interessante. Blant disse nevner hun markedene på Østensjø skole, Marienlyst skole, Skøyen skole og Vålerenga skole.

– Hvordan går man fram for å finne skattene?

– Dette er kanskje mitt beste tips: Vær der når det åpner og ikke gidd å stå i kø til finloppene. Der er loppene nøye utvalgt og kurttert, og prisen er allerede bestemt. Ta heller turene innom de andre avdelingene, der ligger alt det som ikke kom seg til finloppene og

SAUMFARER: Aurora Fiveland vet å lete fram skatter når hun er på brukthandel.

venter, skriver hun videre.

Å gjøre gode bruktkupp handler om tålmodighet, og Fiveland's erfaring tilsier at dersom man henger nok på loppis vil man til slutt finne det man ønsker seg.

– Jeg har noen ting jeg alltid ser etter, og på leting etter de tingene finner jeg noe annet fint, forteller hun om sin framgangsmåte.

Etter mange runder på loppemarkeder, har Fiveland opparbeidet et komplett kjøkkenskuffarsenal av brukt bestikk og kjøkkenutstyr i rustfritt stål og tre. Det har tatt tid, men til gjengjeld er det av god kvalitet, og kan brukes livet ut.

– Jeg ser alltid etter bra materialer. Jeg kjøper mest kjøkkenredskaper og servise. Ser alltid etter ting i tre, tinn, rustfritt stål, keramikk, fletta kurver og tekstiler i god kvalitet.

Drømmer om skatter

For å sanke inn flere råd til loppemarkedgjengeren besøkte Universitas Handelshøyskolen BI,

der vi møtte Elise og Sofie. De studerer ledelse og kreativ næring, og anbefaler Vestkanttorvet som et sted det er mulig å få tak i bruktskatter.

– Hva er det dere ser etter når dere er på loppemarked?

– Jeg leter etter en veske nå. En skinnveske, spesifikt. Men jeg har ikke funnet noe enda, så jeg må dit igjen på lørdag, sier Elise.

For Sofie ville en kåpe i ren ull vært drømmefunnet på loppemarked.

Du må prute! Du må komme med en pris før noen andre sier hva prisen er

– Hvilke karaktertrekk bør man være på utkikk etter hos en loppemarkedkjenner?

– Noen som er utadvendt. Hyggelige folk. Og som forteller masse om klærne og tingene, kanskje. Da

er det litt lettere å kjøpe, svarer de samtstemte.

– Hvordan gjør man en god investering på loppemarkedet?

– Man må se på hva som er i plaggen og lete masse, svarer Sofie.

– De vil uansett selge

På Frederikkeplassen på UiO møter vi Isabelle. Hun er student ved UiO og forteller at hun nylig gjorde et kupp på et loppemarked på Grefsen.

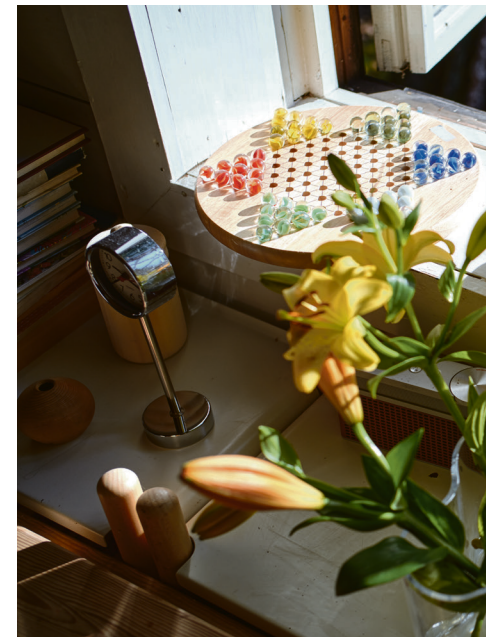
– Forrige helg så fant jeg fak-

tisk en pult. Den er ganske stor og gammeldags, jeg er blitt veldig glad i den. Den kosta bare seks hundre kroner, forteller hun.

– Hvordan gjør man en god investering på loppemarked?

(LIVS)KVALITET: Bruktgjenstandene skal helst kunne

PRUT OG KJØR: Isabell, som er student ved UiO, slår

– Du må prute! Du må komme med en pris før noen andre sier hva prisen er. For eksempel, hvis du finner noe og synes femti kroner er en bra pris, så må du si «jeg tar den her for femti kroner». De

Isabelle, student ved UiO

er i gang

vare livet ut.

et slag for god, gammeldags pruting.

Oversikt over kommende markeder

- Hver helg
- + Vestkanttorvet:
Lørdag fra 09:00 – 17:00
- + Birkelunden marked:
Søndager fra 12:00 – 19:00
- 21.-22. september
- + Lindeberg skole:
Lørdag 21. september: 11:00 – 16:00
Søndag 22. september: 11:00 – 15:00
- + Kjelsås skole:
Lørdag 21. september: 11:00 – 16:00
Søndag 22. september: 12:00 – 16:00
Auksjon kl 13:00 begge dager
- + Oppsal skole:
Lørdag 21. september: 11:00 – 16:00
Søndag 22. september: 12:00 – 16:00
- 28.-29. september
- + Grorud skole:
Lørdag 28. september: 11:00 – 16:00
Søndag 29. september: 11:00 – 14:30
- 4.-5. oktober
- + Sørkedalen skole:
Lørdag 5. oktober: 10:00 – 16:00
Søndag 6. oktober: 12:00 – 16:00
- 12.-13. oktober
- + Løren skole:
Lørdag 12. oktober: 11:00 – 16:00
Søndag 13. oktober: 12:00 – 16:00
- + Nordstrand skole:
Lørdag 12. oktober: 09:30 – 16:00
Søndag 13. oktober: 11:00 – 15:00
- + Vindern skole:
Lørdag 12. oktober: 11:00 – 16:00
Søndag 13. oktober: 11:00 – 16:00
- 19.-20. oktober
- + Vålerenga skole:
Lørdag 19. oktober: 10:00 – 16:00
Søndag 20. oktober: 11:00 – 16:00
Auksjon søndag kl 13:00
- + Grünerløkka skole:
Lørdag 19. oktober: 11:00 – 17:00
Søndag 20. oktober: 12:00 – 16:00
- + Lusettjern skole:
Lørdag 19. oktober: 10:00 – 16:00
Søndag 20. oktober: 11:00 – 16:00
- 2.-3. november
- + Årvoll skole:
Lørdag 2. november: 10:00 – 16:00
Søndag 3. november: 11:00 – 15:00
Auksjon begge dager kl 14:00
- 9.-10. november
- + Høyenhall skole:
Lørdag 9. november: 09:00 – 16:00
Søndag 10. november: 10:00 – 15:00

har lyst til å selge uansett, så da sier de ja, mener Isabelle.
- Hvilke karaktertrekk bør man være på utkikk etter hos en loppeforhandler?
- En med masse, masse klær,

utenpå hverandre. Og en som ikke ser helt ren ut, da kan jeg tenke «der er det kanskje lopper».

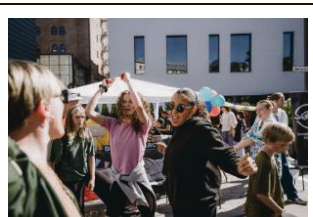
universitas@universitas.no

AKTIVITETER

SPILL, LØS OG SPAR!
-20% STUDENTRABATT

5 UNIKE ESCAPE SPILL
KINGDOM OF ESCAPE ROOMS

DANS

Subsdans er Norges fremste og største dansestudio med fokus på Streetdance. Vi er lokalisert på Grünerløkka og har dansekurs for alle typer mennesker i alle aldre. Kursstart i uke 35 og 10% studentrabatt!

Vil du lære å danse?

På Subsdans kan du lære streetdancestiler som Hiphop, Breakdance, Dancehall, Vogue, House, Popping, Afro fusion, Locking og Waacking.

WWW.SUBSDANS.NO

TangoPunkte tilbyr tangokurs ved siden av Majorstuen T-bane og har spesialtilbud for unge mellom 15-25 år.

Kurset starter 5. september. Totalt 8 uker. Klasse og practica.

Pris for Ung(mellom 15-25år): 800 NOK/per eller 1300 NOK/par. Bonus for de som fant denne artikkelen: de første 2 unge parene (mellom 15-25 år) som følger TangoPunkte på Instagram og sender DM, får en spesialpris på kurset: 1000 NOK/par. Info:

tangopunkte.com
FB: TangoPunkte
Ins: Tango Punkte

GODE TILBUD FOR STUDENTER I OSLO

Tilbudsguiden

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET
10 uker for 10 kroner
Deretter 50% studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Da Dagsavisen

Få 50% studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacconnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

KINO

ET MANGFOLD AV FILMER!

CINEMATHEKET

OSLO/FUSION
25.-29. SEPTEMBER

Norsk Filminstitutt www.cinematkeket.no

KULTUR

Victoria
NASJONAL JAZZSCENE

Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

PSYKOLOG

StudentPsykologen

Spesialisert på studenter siden 2014

Hos oss kan du få hjelp til:

- Dårlig selvfølelse
- Sosial angst
- Depresjon
- Prokrastinering
- Eksamensangst
- Ensomhet
- Og det meste annet..

Studentpris kr. 1150
Ingen ventetid

StudentPsykologen.no

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt

OJB
DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Allt av artister og underholdere

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og celleprøve
Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på majorstuaqvinneklinikk.no

KLATREPARK

GNEIS LILLELEAKER KLATRESENTER

Studentfredager

50% rabatt
for studenter
på drop-in og leie av utstyr
Gyldig til og med 31.10.24

Besøk oss på:
www.gneislilleleaker.no
[@ gneislilleleaker](https://www.instagram.com/gneislilleleaker)

GNEIS

TRENING

MYRENS
Treningssenter

STUDENT PÅ MYRENS

Spill squash og tren så mye du vil hos Myrens Treningssenter på Torshov!

Trening i studio og gruppetimer: Fra 499,-
Trening i studio, gruppetimer og squash: Fra 599,-
Drop-in squash: Fra 135,-

Hjertelig velkommen!

For mer info / spørsmål, kontakt oss gjerne på post@myrens.no

Myrens Verksted 24C, 0473 Oslo | Tlf: 22 22 67 67 | myrens.no

TILBUDSGUIDEN

KREVER AKADEMISK BOIKOTT:

– Akademisk frihet gjelder ikke for israelske universiteter

Maya Wind har dokumentert hvordan israelske universiteter medvirker i brudd på palestineres rettigheter.

– Universitetene opprettholder statsapparatet som gjør folkemordet mulig.

Akademisk boikott

Tekst Tora Alfsdotter Vassnes
Foto Sara Aarøen Lien

Den tiende januar 2022 stormer bevæpnede israelske soldater Birzeit Universitet, som ligger på den okkuperte Vestbanken. De la fem studenter i bakken, slo dem, satte håndjern på dem og avhørte dem i timevis. Tre av studentene slapp fri, to ble fengslet. Studentene var medlemmer av det den israelske staten omtaler som «ulovlige» studentorganisasjoner; organisasjoner som jobber for et fritt Palestina. I 2022 ble 54 studenter med tilknytning til slike studentorganisasjonen arrestert.

– Vesten har stilt israelske universiteter til samme standard som vestlige universiteter. Men begrepet om akademisk frihet gjelder ikke for israelske universiteter.

Israelske universiteter vil kollapse uten vestlig økonomisk støtte

Maya Wind, israelsk forsker og forfatter

Israelske Maya Wind har skrevet boken *Towers of Ivory and Steel: How Israeli Universities Deny Palestinian Freedom*, der hun har kartlagt hvordan israelske universiteter aktivt opprettholder israelsk bosetterkolonialisme, og deres medvirkning i brudd mot palestinske rettigheter. Winds kamp mot sionismen startet allerede som attenåring, da hun ble fengslet for å nekte israelsk militærtjeneste.

– Israelske universiteter opprettholder stats- og militærapparatet som gjør folkemordet mulig.

Ifølge Wind gjennomsyrrer statens

INGEN ER FRI FØR ALLE ER FRI: For Maya Wind er akademisk boikott av Israel et nødvendig verktøy for å oppnå akademisk frihet for alle.

GLOBAL KAMP: På invitasjon fra SAIH besøkte Maya Wind Palestinacampen på Blindern tirsdag 10. september.

FEILTOLKNING: Wind mener at det å sette akademisk boikott opp mot akademisk frihet og samarbeid, er en misforståelse.

politikk universitetene, gjennom hvordan campus er plassert geografisk; the Hebrew University for eksempel, er ifølge Wind strategisk plassert ved Jerusalem for at israelerne skal ta eierskap over byen. I boken beskriver Wind hvordan Israelske våpenprodusenter har investert penger til forskningsstipend og studieprogrammer. Etter den syvende oktober 2023, gir det israelske regimet ekstra økonomisk støtte til unge studenter som gjør militærtjeneste.

Arrestasjonen av de 54 studentene er eksempler på hvordan israelske universitetsadministrasjoner undertrykker palestinske og kritiske israelsk-jødiske studenter, og slik hindrer deres akademiske frihet.

Siden boken ble utgitt i januar i år har Wind reist rundt i USA og Europa og holdt foredrag. Ikke minst har hun besøkt studentdemonstranter som telter for akademisk boikott av Israel. Tirsdag 10. september møter hun Universitas ved Palestinacampen på Blindern. Debatten om akademisk boikott av Israel dateres tilbake til Storbritannia i 2001, og israelske Wind har selv vært en del av bevegelsen i femten år.

Ifølge Wind er debatten om akademisk boikott enkel: I Israel er flere av universitetene implisert i folkemord, og i tett samarbeid med staten. Samtidig har den israelske hæren nå bombet alle de palestinske universitetene. Akademisk frihet finnes ikke i verken Palestina eller Israel, og hvis akademisk frihet er målet, er en boikott enkelt og greit virkemiddelet man må ta i bruk for å komme dit.

Israel er ikke Russland

Israelske universiteter har fått en særegen status i Vesten, mener Wind. Mange vestlige universiteter har forskningssamarbeid med Israel, og israelske universiteter har gjort seg økonomisk avhengige av Vesten. Den israelske økonomien er liten, og universitetssystemene er små, stadfester Wind.

– En akademisk boikott av Israel hadde vært veldig effektivt: Uten vestlig økonomisk støtte ville de kollapset fort.

Etter at den russiske angrepskrigen mot Ukraina brøt ut våren 2022, innførte Vesten en rekke kollektive sanksjoner mot

Boikott handler om å holde institusjoner ansvarlige

Maya Wind, israelsk forsker og forfatter

Russland. Blant sanksjonene var akademisk boikott. I et intervju med Universitas tidligere i høst, sa Jon Hovi, professor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, at han frykter at boikotten skal få en «rally 'round the flag»-effekt, slik man har sett i Russland. I Russland har miljøet ved universitetet ikke tatt avstand til regimet: De har snarere sluttet rekkene innad og styrket oppslutningen av eget regime.

– Noen ganger må man samarbeide med land man ikke er enige med, fordi frysing

av samarbeid kan ha større konsekvenser på sikt. Er dette en frykt i tilfellet Israel?

– Russland er et diktatorvelde, mens i Israel er fremdeles ytringsfriheten beskyttet i ganske stor grad, svarer Wind.

Forfatteren mener at det er en viktig forskjell mellom Russland og Israel. En akademisk boikott mot israelske universiteter kan faktisk tvinge institusjonene til å ta ansvar, sier hun.

– Dette er en boikott som forsøker å dytte israelske akademikere og folkuniversitetssystemet til å få deres universiteter til å trekke deres bånd fra apartheidstyret.

Misforstått debatt

I debatten om universitetets rolle i Gakzakrigen, som foregår ved universiteter rundt om i hele verden, blir akademisk frihet og samarbeid satt opp mot en boikott. Motargumentet er at akademisk frihet og retten til å samarbeide med hvem man vil, om hvilken forskning man vil, er universell og selve kjernen i all universitetsvirksomhet.

– Vil en boikott ha en stor nok effekt til at det er verdt å ofre den akademiske friheten?

– Akademisk boikott hindrer ikke samarbeid eller akademikere fra å ha samtaler eller utveksling av kunnskap. Wind mener det er en misforståelse av debatten å sette dem opp mot hverandre.

Den akademiske boikotten Wind ønsker, er en *institusjonell boikott*. De ber om at universiteter ender økonomisk støtte og lukrative samarbeid til Israelske institusjoner, som, etter Winds boks eksempel, er direkte involverte i å opprettholde israelsk apartheid.

En boikott handler om å holde israelske institusjoner ansvarlige.

Ingen frihet uten boikott

Fordi hvordan argumenterer man for å bevare akademisk frihet, om friheten ikke finnes? Ifølge Wind er det ikke lenger noe akademisk frihet å beskytte: Alle universitetene i Israel og på Vestbanken er under militært styre, uten akademisk frihet.

– Palestinske akademikere som vil skrive kritisk arbeid og studenter som vil mobilisere, blir undertrykt. Selv kritiske israelere, antisjonistiske jøder, som prøver å gjøre kritisk arbeid mot regimet, sliter.

Hvis man presser israelske universiteter til å avslutte samarbeidet med apartheidregimet, sier Wind, så vil man kanskje kunne oppnå akademisk frihet for alle.

– Bevegelsen for akademisk boikott er den eneste bevegelsen for ordentlig akademisk frihet for alle israelere og palestiniere.

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 948 09 383

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Studenter uten meninger

I over fire uker har undertegnede med jevn mellomrom tittet innom Studvest i håp om at avisen har begynt å mene noe igjen. Skuffelsen, dobbeltslag i magen og trynet, inntreffer hver bidige gang. Siden studiestart har studentavisen i den våte by klekket ut et par nyhetssaker her og der, men debattseksjonen er og forblir knepptyst. Det finnes to mulige forklaringer på at journalistene i Norges nest største studentavis har sluttet å mene noe: Enten har studentene fått en alvorlig og altfor tidlig høstdepresjon, eller så har bare ikke Bergens studenter noen meninger om noe som helst. Kanskje har de ikke tid til å mene noe? Ikke så rart, når

overskriften på avisens første sak dette semesteret lyder: «Det holder ikke med toppkarakterer. Du må være frivillig også». Det økende presset på universitetet håndteres med fuktige turer på byen. Politiske diskusjoner på Legal er byttet ut med hardfylla på Vaskeriet. Snitt er ut. Jægershots er in. Klart det går litt treigt oppi hjernemaskineriet da. Luftfuktighet kan visst også ha en innvirkning på sånt. Universitas har den dybeste forståelsen. Medfølelse har vi også. Likevel: Hver uke jobber vi på spreng for å servere dere kommentarer og annet meningsinnhold. Da forventer vi også noe tilbake. Så få opp tempoet og begynn å mene noe, takk!

Farlig narrativ

4. september inntok Studerendene mod Besættelsen kontorene til ledelsen på Københavns universitet (KU). KU's ledelse tilkalte politiet som troppet opp med automatvåpen og politihunder. Et av argumentene for å tilkalle politiet var at kontorene lå tett på synagogen i København. Hva har synagogen med blokaden å gjøre? Ingenenting, og å knytte den til det er både feilaktig og farlig. I Unia-visen kritiserer Merve Aleya Isik KUs ledelse for å koble stu-

denters opprop om akademisk boikott av israelske universiteter til antisemittisme. En slik tendens, som man både ser i samfunnet og i media, skaper et narrativ som undergraver den palestinske motstandskampen, samtidig som det bidrar til mer antisemittisme. At den israelske statens handlinger knyttes til jøder, beskytter ikke jøder. Det knytter dem til alvorlige folkerettsbrudd, som i siste instans går ut over det jødiske folket.

Ukas tvitringer:

norgenius @mandelmelk

«i min sølibat asketisk munk sømmelig og vakker som en svane livsstil era»

vinteren kom tidlig i år**Verdens Vang @Hans_Vang**

Quisling blir jo stemplet som en slags nazist av woke-Poppe i den filmen!

ikke rop noe!**Verdens Vang @Hans_Vang**

De haitiske flyktningene i Springfield er så sultne at de har spist opp absolutt alle bevisene for at de har spist opp kjæledyrene til lokalbefolkningen.

ah, da gir alt mening!**Nils Henrik @nilshenrik.bsky.social**

Zen eller kunsten å sigge i einsam majestet på trikkehaldeplassen

asfaltjungelens konge

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til**debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

FPØ-gutten er endelig her

Han er ikke bare til stede i seminarer, forelesninger, røykehjørner og i alskens styrer og utvalg i tillegg til å være kontaktstudent – han er også vår fremtidige landsfader.

Landsfaderen**Sunniva M. Roligheten**

Cambridge har ham. Yale har ham og Oxford har ham. I 2020 kom statsministerskolen til Norge, og vi fikk ham, vi óg. Mest sannsynlig har han satt seg omtrent midt i forelesningssalen. Det hender han noterer, men først og fremst sitter han godt tilbaketent, med armen over seteryggen på nabosetet. Med innøvd bevegelse drar han håret både opp og bak, før han strekker hånda i været, – rister ørlite på håndleddet så gullklokka forsvinner innunder ermet. Det kremtes.

I 2017 rapporterte Universitas om HF-gutten med munndiaré, i 2022 om SV-gutten. Om de to har formert seg i de dype labbene på Blindern, eller om UiO har fått beskjed om at vi går en tid med hyppige statsministerbytter i møte, er uklart. Resultatet er uansett den enda mer *snakkesalige*, enda mer *ambisiøse*, enda mer belestete FPØ-gutten.

Som oftest går han i skjorte og genser, men tro ikke at FPØ-gutten er en snobb. Nei, nei, nei! Han kan også troppe opp i forelesning i shorts og fotballskjorte. Han hadde kanskje 6,3 i snitt ut av Elvebakken videregående, men ingen er

mer mann av folket enn *ham*. Men FPØ-gutten er travel, og forelesningene må brukes til å finslipe et par egenskaper for videre bruk.

Nummer én: En politiker må ikke nødvendigvis lytte til eksperter. Han må først og fremst kunne late som. I likhet med HF-gutten rekker FPØ-gutten opp hånda for å sjekke om oppfatningen hans stemmer, og kanskje dra inn det siste poenget fra URIX-episoden han hørte på bysykkelen på vei fra «kol-

FPØ-gutten gir seg ikke før alle motstandere er felt, inkludert foreleser

lektivet» (pappas ekstraleilighet, red anm.) på Adamstuen. Er det noen som er god på å trekke lange linjer er det ham! Stemmer derimot ikke FPØ-guttens oppfatning, kan han rekke opp hånda både to og tre ganger til. Dette er god trening til både Dax-18 og Arendalsuka. FPØ-gutten gir seg ikke før alle motstandere er felt, inkludert foreleser. Det er kanskje taletid på Stortinget, men ikke i Auditorium 1.

Nummer to: Forelesning er en ypperlig anledning til å snakke til folket. FPØ-gutten får virkelig testet evnene sine til å snakke ty-

delig og rolig, øvd på formuleringer allmuen vil forstå, og prøvd ut ord han selv ikke vokste opp med i vokabularet sitt, som «liksom» og a-endinger. FPØ-gutten vet selvfølgelig at valgdeltakelsen er langt høyere blant universitetsutdannede. Det er dette som er publikumet å satse på.

Og sist, men aller viktigst: *pausen*. Det er kanskje bare 526 0000 minutter til neste stortingsvalg, men FPØ-gutten vet at forelesningspausen er muligheten til å tilbringe 15 av dem med de øvrige befolkningslagene, de som ikke kom inn på UiOs elitestudium.

Her finnes kanskje studenter uten hytte eller de med kun én forelder. Kanskje kjenner de noen med foreldre med ekte arbeiderjobber, slike FPØ-gutten bare har lest om i PPE1000: sveisere, malere og veibyggere – hva nå enn yrkestittelen deres er. Kanskje er FPØ-gutten så heldig at han er på seminargruppe med noen som har foreldre som er sykepleiere og lærere! Disse kan refereres til i fremtidige debatter når han må forsvare renteøkninger, men likevel fremstå som en likanestype: *Selvfølgelig har FPØ-gutten forståelse for at ditt og datt er tøft for den gjennomsnittlige nordmann.* Han har bare aldri kjent på det selv.

Så takk Gud og Svein Stølen for at vi har fått statsministerskolen til Blindern. På Science Po får ikke vår fremtidige landsfader møtt ekte barn av venner av tanter av arbeidere. Det får han heldigvis hos oss.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

– I have concepts of a plan

Donald Trump
i presidentdebatten 10. september

For en lettelse!

Finn lyspunkt i frivilligheten

Det er på tide at vi studenter begynner å kreve handling fra byrådet.

Studielivet

Regine Folkman Rosnes,
tekstforfatter

Å begynne på studier er en stor overgang. Selv i egen hjemby. Jeg studerte i Bergen, for så å flytte tilbake til Oslo for videre studier. Selv om jeg er herfra, måtte jeg finne ut av hvordan hjembyen var som voksen. Fadderuke viste seg å være for de som begynte i 1. klasse, ikke oss på høyere nivå.

Praktisk talt alle medstudentene mine kjente hverandre fra før. En lektor kommenterte flere ganger at dette kunne være vanskelig, noe jeg prøvde å ignorere. Jeg tok initiativ for å bli kjent med andre, men ga opp etter hvert. Ved flere anledninger opplevde jeg å bli holdt utenfor. Semesteret ble derfor mer krevende enn det jeg så for meg. Å dra til en plass du ikke trives på nesten alle dager i løpet av en uke er kjipt.

Men det finnes alltid lyspunkt. Selv ble jeg introdusert for Cafeteatret. Her fikk jeg oppleve slampoesi for første gang, som jeg falt pladask for. Det ble mange turer dit, som hjalp meg gjennom den ellers ensomme studenttilværelsen. Om du er en av dem som faller utenfor klassemiljøet, vil jeg anbefale å finne noe på fritiden som kan

lyse opp dagene. Frivillignettverket er stort, og du har mulighet til å jobbe med noe du

Å dra til en plass du ikke trives på nesten alle dager i løpet av en uke er kjipt

brenner for, eller kan starte opp noe selv. Personlig har dette gitt meg venner for livet og viktig arbeidserfaring.

Det er viktig å ta vare på seg selv, men også andre. De du går i klasse med, er muligens fremtidige kollegaer av deg. Det kan også folk fra frivilligmiljøet bli. Husk at selv et smil kan lyse opp en hel dag for noen. Det har jeg selv erfart. Bygg hverandre opp, ikke ned!

Veien min inn i yrkeslivet ble ikke studiene, men det jeg gjorde som frivillig. Nå er jeg tekstforfatter, og opptrer fremdeles med slampoesi på forskjellige arrangementer og arenaer rundt i Norge. Jeg håper derfor du vil holde fast på lyspunktene du finner ved siden av studiene.

Lykke til med høstsemesteret!

debatt@universitas.no

Vi fortjener endring i boligpolitikken

Det er på tide at vi studenter begynner å kreve handling fra byrådet.

Boligpolitikk

Eduardo Mezzanotti-Camerini,
jusstudent og
nestleder i AUF Oslo

Det er ekstremt vanskelig å skaffe seg bolig i Oslo, spesielt for oss studenter. Tallene fra studentindeksen er ikke en overraskelse. De bekrefter det vi alle visste fra før.

Ved studiestart ble studenter plassert på midlertidige sovesaler, og rekordmange står nå uten et sted å bo. Tusenvis står fortsatt i kø for studentboliger over hele landet. Da må det bygges mer.

Før valget sa Høyre at de ønsket å doble antallet studentboliger. Men likevel fremstår byrådet fort-

satt handlingslammet i møte med boligkrisen mange av oss studenter har møtt ved studiestart i år.

Høyrebyrådet regulerer færre boliger enn det opposisjonen foreslår. Skal vi klare å forbedre situasjonen må byrådet skru på krisemodus, og begynne å korte ned på saksbehandlingstiden og regulere flere boliger.

Kreativitet skader heller ikke. Hva med å omgjøre kontorlokaler og andre bygg til studentboliger? Siden man ikke må bygge helt nye bygg, vil dette være den beste løsningen for å øke tilbudet raskt.

De fleste studenter må finne seg et sted å bo i det private markedet, og de kommer heller ikke godt ut av boligkrisen. Vi har alle en venn som bor trangt og betaler en for-

mue i leie, en som har en dårlig utleier, og noen som rett og slett lever under farlige forhold.

De skyhøye prisene og de dårlige leievilkårene er alle strukturelle problemer som må løses politisk, og som krever handling nå.

Det aller viktigste er å innføre flere tiltak for å redusere prisen også i det private markedet. En mulighet for å oppnå dette er å innføre boplikt i Oslo. Det vil si at dersom eieren ikke bor i boligen mesterparten av året så er man nødt til å

Vi har alle en venn som bor trangt og betaler en formue i leie, en som har en dårlig utleier, og noen som rett og slett lever under farlige forhold

Vi studenter må ikke kun kjempe for flere studentboliger, vi må også kjempe for at hele boligmarkedet blir mer studentvennlig.

leie den til noen andre. Dette kan øke tilbudet og senke prisene, en løsning høyrebyrådet dessverre nekter å vurdere.

Vi må også sørge for at boliger blir sikkerhetssjekka oftere slik at det er tryggere for oss studenter å leie privat, og vi må jobbe for mer organisering av leietakere slik at alle vet hvilke rettigheter de har og kan få hjelp om de har en utleier som ikke respekterer det.

Det er en kjempeseier for oss studenter at regjeringen har økt studiestøtten. Samtidig viser studentindeksen tydelig at studiestøtten alene ikke er nok til å leie bolig i Oslo.

Engasjementet for boligpolitikk må bli like stor som engasjementet for økt studiestøtte. Vi må stille strengere krav til politikere og boligmarkedet i Oslo slik at våre behov blir prioritert fremfor utleierens profit.

debatt@universitas.no

Kjære IMK-studenter: Hjelpen er nær!

Forskningsparkens lokaler suger tydeligvis livsgnisten ut av IMK-studentene. Istedenfor å grave seg ned i frustrasjonens dype hull, la oss bruke den kreativiteten dere alle har til å løse problemet.

Forskningsparken

Anne-Marie Korseberg
Stokke, markedsjef i
Forskningsparken

I to tidligere artikler i Universitas kommer det fram at studentene ved Institutt for Medier og kommunikasjon strever med at lokalene i Forskningsparken ikke lever opp til forventningene om et studentliv fylt av inspirasjon og estetiske opplevelser. I tillegg synes studenten Emma Sofie Nordhus det er vanskelig når tid og penger ikke strekker

til for å utfolde seg kreativt. En gordisk knute av stygg linoleum, hvite vegger, tidspress, trange budsjetter og dyrt heklekarn.

For å si det som en som har lest bøker om barneoppdragelse: Jeg forstår at dette oppleves vanskelig. La oss rydde opp i problemet og sammen finne gode løsninger.

Først et par korrigeringer: Vi er ikke en privat næringspark som Universitas skriver i saken. Forskningsparken er en virksomhet eid av blant andre Universitetet i Oslo, med formål om å legge til rette for verdiskaping fra vekstbedrifter og kommersialisering av forskning. Bygget er tegnet av arkitekten Niels Torp og sto ferdig i 1988. Ikke et nybygg altså. Uten at det verken forklarer eller unnskylder fargen på veggene i IMK. UiO, som leier lokalene av oss, står forresten fritt til å innrede og male i den fargen de vil.

Mangel på dagslys i IMK sine lokaler får jeg ikke fikset sånn på stående fot. Men tør jeg foreslå å ta turen opp på takterrassen der dere kan lese pensum omkranset av et vell av blomster, med utsikt over vakkre Blindern? Eller rusler en tur i den store, åpne, til og med lyse, glassgata der man kan,

forutsatt ferdigheter, spille litt på flygelet til allmenn estetisk nytelse?

Vi kan også velge å snu smerten til noe positivt: Forskningsparken er et bygg med over 3000 mennesker som hver dag jobber

For å si det som en som har lest bøker om barneoppdragelse: Jeg forstår at dette oppleves vanskelig.

hardt for å løse verdens store utfordringer ved hjelp av ny forskning og teknologi. Kreative og inspirerte folk med andre ord. Hva med å utnytte muligheten dere har til å hente inspirasjon herfra? Hvis dere spør pent er jeg ganske sikker på at dere får lov til å sitte litt i den såkalte «jungelen» inne hos Startuplab, midt i mylderet av ivrige og dyktige gründere fulle av gode ideer. De får sitt lys fra andre steder enn vinduene, for å si det sånn.

Når det gjelder de økonomiske bekymringene som suger inspirasjonen ut av Emma og de andre inspo-studentene, har jeg også en løsning. I hvert fall et lite bidrag. I Forskningsparken har vi en pott med pen-

ger som vi deler ut ganske rundhåndet. Det eneste som kreves er at man har samlet en liten gjeng med Forskningspark-ere rundt en felles interesse. Om det er heklekarn dere mangler eller dere vil arrangere filmklubb i kinoen vår – vi kan bidra med lokaler og økonomisk støtte! Ta kontakt, så finner vi ut av det.

Tid er noe vi alle mangler. Der kan jeg ikke hjelpe dere.

debatt@universitas.no

KULTUR

Kulturredaktør: **Kristin Knutsen**
kristinknutsen123@gmail.com 481 04 206

NOSTALGI: Trekkspill og Gunvor Hofmo er tilbake i stil, og ULD er beviset.

Ny musikk av gammel lyrikk

Oslo-trioen ULD er har gjort braksuksess ved å gi nytt liv til gamle dikt. Universitas møtte trioens som ikke vil la seg definere.

Det er kanskje ikke åpenbart at en trio som tonesetter gamle, norske dikt skulle ta sosiale medier med storm. Likevel har vår litterære kanon fått ny drakt - og den er svøpt i ULD. Universitas møter den ferske Oslo-trioen på trap-pene til Kulturkirken Jakob. Der kan de røpe at det har gått fort fram for trioens. Deres første og foreløpig eneste utgitte låt ble sluppet i slutten av juni, og siden den tid har de holdt tre konserter på Blå. Den siste var dagen før Universitas møter dem, under festivalen by:Larm.

Trioen består av vokalist Une Lorentze Onarheim (20), pianist Lucia Andreadatter Utne (21) og trekkspilist Dagny Braanen Lindgren (21). Alle tre gikk på Foss videregående skole i Oslo, men det var ikke før på folkehøy-

Det er så mange fine dikt som ikke kommer frem i lyset

Une Lorentze Onarheim,
vokalist i ULD

skolen Toneheim at de fant tonene.

- Jeg og Lucia var gode venner fra før. Vi hadde lyst til å spille en låt på slutten av året på folkehøgskolen, så vi fikk med oss Une for å spille en cover-låt. Så ja, det var egentlig sånn det startet, forteller Lindgren.

Hofmo i ny stas

Det er ikke sånn at alle folkehøgskole-trioer uten videre gjør suksess. I slutten av juni slapp de singelen «Fra en annen virkelighet». Der satte de melodi til Gunvor Hofmos dikt med samme navn. I skrivende stund har låta over 200 000 avspillinger på Spotify. Og på TikTok får videoene deres flere titallstusen avspillinger. Den som er sett flest ganger, en videosnutt der trioens sitter i en trappeoppgang og synger nettopp debutlåten, har nesten 106.000 visninger.

Oslo-jentene vil sette gammel lyrikk i et nytt lys. De mener samtidig at det ikke er så mange som leser lyrikk og

poesi lenger, i hvert fall på deres alder og i deres miljø.

- Det er så mange fine dikt som ikke kommer frem i lyset, mener Onarheim.

- Vi tenker at det er en kultur som kunne vært mye mer hedret enn det den er. Så da er det fint å gi litt nytt liv til de gamle tekstene, påpeker Lindgren.

Da de skulle lage det som er deres eneste singel så langt, hadde de lyst til å tonesette et dikt.

- Det er noe med det å tolke dikt - med musikk - som er veldig fint. Det å gi diktet en ny dimensjon, forteller Onarheim.

Utnem påpeker at dikt tolkes vidt forskjellig, det er individuelt hvordan et dikt treffer. Det synes gruppen er spennende å utforske.

Det har åpenbart truffet. Lindgren tror hun vet hvorfor:

- Vi kommer kanskje med noe annet enn hva man vanligvis ser på TikTok og Instagram. At det er et behov som har vært der uten at man har tenkt over det.

Norske røtter, men ellers rotløs

På sosiale medier er det mange som spør ULD om de kan oversette tekstene deres til engelsk. De er tydelige på at det er norsk som gjelder.

- Alt er på norsk. Vi får mange kommentarer på sosiale medier, mye fra Skandinavia. Det er mange i Sverige, Danmark og på Island som er veldig gira. Men de som ber oss om å oversette, tror jeg faktisk er engelske. Jeg vet ikke hvordan de har fått det med seg, forteller Lindgren.

- Det hadde vært veldig gøy å spille i et annet land, sier Utne.

- Vi har ikke noen visjoner om å skrive på engelsk med det første, konstaterer likevel Lindgren.

- Sjangermessig da, hvor ligger dere? - Forrige gang vi fikk det spørsmålet, sa de vi snakket med at vi måtte slutte å beskrive hvilken sjanger vi spiller, at vi bare må si at vi spiller ULD-sjanger. At det egentlig er en egen sjanger, sier Utne.

ULD vil unngå å bli satt i bås:

- Jeg tror ikke vi vil begrense oss til en sjanger heller. Vi har bare lyst til å spille den musikken vi liker, og den vi liker å lage. Så det kan bli mye forskjellig, slår Onarheim fast.

- Redd for å bli stemplet som coverband

Jentene trekker frem flere norske artister de liker, og som de kanskje til og med lar seg inspirere av. Tuva Syversten og Valkyrien Allstars, Susanne Sundfør, Fay Wildhagen, No. 4, Måsava.

- Det er jo masse kule norske artister. Jeg hører på amerikansk musikk også, og spansk. Det varierer, sier Lindgren.

Onarheim studerer folkemusikk, og hun tror hun tar mye inspirasjon derfra.

- Folkemusikken er jo veldig hverdagslig musikk, ikke sant? Man har den med seg hele tiden.

Har dere fått noen No. 4-spørsmål? Tre jenter fra Oslo som har gått på Foss, det er jo noen likheter der?

- Den er veldig klassisk, den der. Vi fikk det mer i starten. Nå får vi det ikke så mye lenger. Folk har nok skjont at vi ikke er den samme greia, vi spiller ikke samme sjanger og har et annet uttrykk. Det er jo lett å si på papiret - tre jenter fra Oslo. Men det er noe helt annet, mener Lindgren.

- Man er jo litt redd for å bli stemplet som et sånt coverband, eller No. 4 versjon 2, liksom. Det er greit å styre unna. Vi prøver jo ikke å være noen andre, hevder Utne.

ULD-sjangeren er egentlig en egen sjanger

Lucia Andreadatter Utne,
pianist i ULD

Kjært barn, mange navn

- Lucia er pianist, Une er vokalist. Hva er man hvis man spiller trekkspill?

- Det var det faktisk en som sendte meg melding om. «Halla, er trekkspiller riktig å si?» Men jeg svarte da at jeg sier jeg er trekkspillist.

- Trekkspillerinne er også pent, supplerer Utne.

Trekkspillisten, eller kanskje trekkspillerinnen, faller i hvert fall i smak hos publikum. Mange lar seg overraske over hvor godt de liker det, forteller Lindgren.

- Mange har et litt stereotypisk inn-

Musikk

Tekst Hallvard Misje

Foto Kenneth Novela Gran

trykk av hva det er, kanskje. Det er gammeldans, det er polka, det er de klassiske greiene. Men det er så mye mer enn det også. Jeg tror at når folk hører på oss og hører trekkspillet, så er det sånn: «Oi, jeg hadde jo egentlig et inntrykk av hva trekkspill var». Så hører de at det kan være noe helt annet.

- I går var det en som var sånn: «Åh, når trekkspillet kom inn, landet alt for meg. Det var som om jeg var hjemme.» Han bare elsket trekkspillet. Jeg tror mange har et forhold til trekkspillet fordi det er så særegent, mener Onarheim.

Lindgren synes det er gøy hvis folk får et annet forhold til trekkspillet:

- Kanskje det til og med inspirerer folk til å begynne å spille?

Fra hjertesorg til... alt?

Det blir på ingen måte rolig for den ferske trioens fremover. Gjengen er blitt på fornavn med selveste Mari Boine, og snart skal de varme opp for henne i Operaen.

- Det er dritgøy. Og skummelt, sier Onarheim.

- Hvordan skjer det? Hvordan havner man med Mari Boine i Operaen?

- Vi har aldri møtt henne! sier Onarheim.

- Nei, ikke ennå! skyter Lindgren inn.

- Hun hadde sett oss på Instagram og reagert på noen Instagram-poster. Så tror jeg teamet hennes hadde lagt merke til det, og tenkte vi var en bra match. Og så var hun gira selv, forteller Utne.

I oktober skal jentene for første gang arrangere en konsert selv. 29. oktober skal ULD innta Kulturkirken Jakob, og spille helt ferske låter fra EPen som slippes samme måned, 18. oktober.

- Hva kan vi forvente oss?

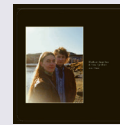
- Det er mye forskjellig. Alt fra «heartbreak» til... Det er umulig å forklare, sier Utne.

- Det er ULD-sjangeren. «Fra en annen virkelighet», det er ikke bare det som er oss. Vi har mer å by på, slår Lindgren fast.

Anmelderredaktør: **Oscar Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 411 10 890

ANMELDELSER

Universitas' låtanbefalinger

Fløi - Neste sommerkveld
Sløyt oslobasert bergensband. Minner de kanskje også litt om the Strokes, om man legger godvilja til?**Veblen Goods - the Split**
Fløyelsesmyk indiepop fra et relativt nytt osloband. Det kryptiske bandnavnet er for øvrig en finurlig referanse til en samfunnsøkonomisk teori om at etterspørselen etter en vare stiger med prisen (og ikke vice versa).**The IV - Same old story**
Mørkt, tungt og grumsete, med en østblokk-vibe man kan like.**Mathias Angelhus, Sara Fjeldvær - Count me in**
Rolige greier, det her, men alt i alt en sår og fin duettplate.

Oscar Grimstad, anmelderredaktør

BY:LARM

Anne Lille og bølgeballetten av døde dyr erobrer by:Larm

Anna Lille leverer en overskuddspreget konsert fylt med snodige temaer.

Artist: Anna Lille
Hvor: Blå
Når: Fredag kl. 18.30

Så klart burde man bli noe nervøs når P3 har hypet deg opp det siste året og hele bransjen har troa på at du kan bli det neste indie-pop håpet til Norge.

By:Larm beskriver Anna Lille som «en blanding av Elliott Smith, Taylor Swift og Phoebe Bridgers» og hevder at «tekstene er så skjøre at selv den mest hardbarka kan felle en tåre». At Anna Lille imponerer med sitt tekstunivers på by:Larm, er det ingen tvil om. Men om det virkelig får fram tårene? Nå ja, jeg kjenner ikke så mye vanddanning i øyekroken.

Det Anna Lille har til felles med Elliott Smith, Phoebe Bridgers og av og til Taylor Swift (tenk *Folklore*, *Evermore* og *The Tortured Poets Department*) er et tekstunivers som dykker ned i hverdagens små detaljer. Her får vi anekdoter, følelsesutbrudd, og noen «fucks» slengt inn for litt ekstra kant. Det hele føles som en personlig invitasjon til å oppleve ekte følelser. Og det er her Anna Lille virkelig skinner – tekstene hennes føles som en god samtale over en kaffekopp, der man «yapper» om livets opp- og nedture.

I låten «Good Riddance» leveres en overveldende vokalkontroll. Anna Lille tar oss med på en reise gjennom en låt fylt med ulike bruddstykker, der vokalen vrenses, strekkes og bøyes i alle mulige retninger. Og joda, det ble litt fnise-stemming da linjen «You're not a bad guy, you're just a little boring» ble levert under låta. You tell 'em!

FOTO: KENNETH NOVELA GRAN

Å få lytte gjennom deler av Anna Lilles katalog på by:Larm avslører derimot noen ganske snodige temaer. Fra låta «Susan», «Clean» til avslutningslåta «Stuck Cat»: Så forbanna mange døde dyr det er snakk om? En katt er stuck i vaskemaskinen, katta di døde i «Clean»

og så til slutt så dreper noen en hund på nyttår i låta «Susan»?

Ja, ja. Miley Cyrus lagde også i sin tid det ikonisk albumet «Miley Cyrus & Her Dead Petz» basert på hennes døde dyr. Så jeg bare nikker og smiler under hver døde dyr-referanse under Anna

Lilles by:Larm opptreden og nyter en overuddspreget konsert, tross at maskaraen er intakt på vei ut av lokalet.

Kristin Knutsen
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Kjøp Apple-produkter og slå dem sammen!

Under intervjuet av Oslo-trioen ULD var jeg ute for ulykken. En forbi-passerende stjal Macen min idet vi var langt inne i en samtale om Norges trekkspillmiljø. Så investerte var vi at ingen la merke til at mannen som kom bort til oss også rappet med seg PC-en min på veien. Det ble en heseblesende tur tilbake til Jakob kirke og deretter desperat leting på åstedet. Det førte ingen vei, Macen var og ble borte. Det var da det slo meg. Find my iPhone finnes. Via telefonen kunne jeg følge tyven og macen

til Olaf Ryes plass, tilbake igjen til Jakob kirke før jeg til slutt fant vedkommende i Torggata. Etter en lengre krangel fikk jeg omsider tatt PC-en tilbake. Så til deg, Apple-student. Skjemmes du over at du ikke bare har iPhone, men også Mac – utnytt i det minste funksjonene som kobler dem sammen. Da finner du lettere PC-en din når den blir stjålet på gata. Lenge leve kapitalismen.

Halvard Misje, journalist i Universitas

Hvem: Apple-eiere
Hva: Find my stolen computer
Hvorfor: Kjekt å ha imøte med klåfingrede

Ukas advarsel

Kommentarsyken verker!

Slik som høstens aller første hoste, kommer den gjerne uanmeldt: kommentaren. Om kaffen som smaker litt for surt, andres uoversiktlige væremønstre, foreleserens hengivelser eller gangleiet til den som streifer forbi. Kommentaren kommer som regel snikende inn fra siden, og borer hull i det skjøre tårnet av vår hjemmelagde entusiasme. Én sak er om kommentaren blir skutt inn fra siden fra en annen rundt deg, og du blir vitne til at personen åpenbart har havnet i skyggens stemningsleie - da handler det bare om å samle egne ting og tanker, ta på seg smitte-maske og oppføre skillevegger mellom dere to. Deri-

mot bør du vokte deg mot dagen du selv kjenner syken gnage i din egen hals: Plutselig legger du merke til den pirrende pus-terytmen til sidemannen, eller så oppdager du at begeistrede mennesker snakker i snurr. Slike årvåke observasjoner setter engasjementets løp på sidespor dersom du ikke behandler symptomene for denne hensynsløse tankesyken tidlig nok: Du kan en morgen våkne opp uten driv og drag til å ta turen ut av døren eller lese neste side i metodeboken.

Therese Falkeid Butenschön, journalist i Universitas

Hvem: Dere som kommenterer
Hva: Kommentariatet
Hvorfor: Dere slakker bare farten

Du Vettche hva du går glipp av!

Vi trenger ikke flere kleine gutteband fra Østlandet når Rogaland har så mye å by på.

Artist: Vettche
Hvor: Rockefeller
Når: Fredag kl. 20:00

Rockefeller begynner å fylles opp, og det er åpenbart at det er et yngre publikum her enn på by:Larm ellers. Men det er ikke bare alderen som skiller dem ut – de ser ut til å være betydelig mer livsbejaende enn vi ellers er vant til?

Teorien min er at det er helt umulig å ikke bare bli bittelitt mer lykkelig når du vokser opp et sted som avler frem den beste popen på norsk i landet. Og herregud, Vettche føyer seg inn i rekkene av pop som fester seg til hjernebarken og nekter å slippe tak.

Til tross for at konserten fant sted på en fredag den 13., og bandet hadde klart å knuse bakruta på bilen som fraktet dem til scenen, var deres scenetilstedeværelse like uimotståelig som en måkes klør rundt burgeren din en sen kveld i Stavanger sentrum.

Ja, du skjønner hva jeg mener, det er noe magisk som skjer der borte.

Og visst, enkelte låter kan minne litt om Stavangerkameratene, som på «ooo-ingen» fra «Tusen biter». Men det er den delen av Stavangerkameratene du kjenner igjen, den som får deg til å tenke: «Ok, jeg kan ordene til denne låta, og melodipar-tiene er skikkelig fengende.» Plutselig finner du deg selv stående i stua med jenta-girls, skrike med full hals til «Bare så du vett det». Og jeg har en følelse av at «Tusen biter» kan bli akkurat sånn.

Nå ble det mange lovord her, men Vettche er en av de mest sjarmerende og gjennomførte konsertene jeg har sett på by:Larm på lenge. Så det er ikke rart om man forlot Rockefeller litt mer sulten på livet og rogalandspop.

Kristin Knutsen
anmeldelser@universitas.no

FOTO: KENNETH NOVELA GRAN

Kulturkalender uke 39

Førpremiere: Armand 23/9

Armand vant i sommer prisen for beste debutfilm i Cannes, og har her til lands høstet svært gode anmeldelser. Mandag 23. september er det førpremiere, og i likhet med alle mandager på Vega koster billetten bare en hundrings.

Hvor: Vega scene
Når: Mandag 23. september
kl. 18.15 og 20.45

Konsert: Frøkedal og familien 25/9

Anne Lise Frøkedal, kanskje landets mest undervurderte artist, spiller 25. september på Parkteateret. Med seg har hun familien, og det kan fort ligge an til å bli en av de fineste konsertene denne kulturfattige byen kan by på. Utrolig nok er det fortsatt billetter ute for salg.

Hvor: Parkteateret
Når: Onsdag 25. september kl. 19

Gratisvisning: Brøderna lejonhjärta – 35mm 26/9

Filmatiseringen av Astrid Lindgrens vakreste barnebok vises på Chateau Neuf, og det er på mange måter snakk om en helt sjelden filmperle. Når Jonatan ofrer livet for å redde lillebror Kavring fra en husbrann? Nei, jeg har bare noe rusk i øyet, jeg lover. Det er du som griner!

Hvor: Chateau Neuf
Når: Torsdag 26. september kl. 19

Strake veien fremover

Å skille det gode fra det dårlige i utelivets begeistring for techno kan være krevende, men Fakethias' sin frekke sjangerblanding gjør oppgaven lettere.

Artist: FAKETHIAS
Hvor: Himmel
Når: Fredag kl. 23.00

Fakethias er kjent for å stå hyperfokusert bak DJ-bordet på ymse klubb-scener i Oslo, og har de seneste årene høstet internasjonal oppmerksomhet. Dermed er det overraskende å se ham med trommer og gitar i et oppsett som gir assosiasjoner til et energisk emopunk-band. Med sin fortsatt intense tilstedeværelse er Fakethias åpenbart den fete frontfiguren i denne nye konstallasjonen. Det er selvfølgelig trist når vokalen fra start er altfor lav og det allerede forvrengte lydlandskapet oppleves mer grøtete enn støyet. Det eneste jeg hører er trommeslag i et forrykende lysshow hvor Fakethias holder seg til mikrofonen mens hans tripper smånevrotisk rundt med skinnjakke og fremoverlent kropp.

Etter hvert høres riktignok vokalen tydeligere, og støyet blir det meget intensjonelt mer av. På et tidspunkt er det nesten umulig å ikke bli sugd inn i konsertopplevelsen, og rocka gitar-spilling, indiebandpregede trommer og hard-techno gjør

settet til noe annet enn forventet. «Hva! Dette er jo post-punk!» hører jeg noen i publikum si begeistret. Jeg vet ikke med det, men en form for alternativ rock bør det absolutt beskrives som. At musikken gir inntrykk av å være såpass original gjør det desto mer spennende. Mot slutten er det lett å tenke at dette er og forblir en mørk og hard konsert. Samtidig oppleves spesielt siste låt som styrkende og positiv. Kroppen beveger seg før hodet tenker; det er alltid et godt tegn på konsert.

At dette er *fett* er det ingen tvil om, samtidig ligger det en sårbarhet i flere av låtene. Konserten åpner slik for et ganske bredt følelsesregister som technoen alene kanskje hadde lagt lokk over. Vokalen til Fakethias har et deilig ekko over seg og med den intense energien i publikum hadde det vært fristende å bli lengre, men bransjefolka begynner å pakke sekkene og jeg drar hjem i vibrerende tilstand.

Elisa Turcato Bakken
anmeldelser@universitas.no

FOTO: SHILIAN SARI

P3-pop og Raga (og et helvetes mas om eksen)

Synne Sørgerd leverer en fengende, men noe repetitiv konsert.

Artist: Synne Sørgerd
Hvor: Ingensteds (by:Larm)
Når: Torsdag 13. september

På Ingensteds kommer Synne Sørgerd ut på scenen med kapteinslue og viser at det er hun som skal styre showet. Det klarer hun godt. Bass, trommer og el-gitar sammen med forberedte tracks fungerer godt som grunnlag for hennes krystallklare vokal. Gode riff og godt driv, presis og fengende vokal. Publikum ser ut til å like det de hører. Hører du gjennom Synne Sørgerds diskografi, er det ikke vanskelig å definere hvor i sjangerlandskapet hun befinner seg. Typisk P3-pop, tenkte jeg på forhånd. Det viste seg å stemme meget godt.

Sørgerd er presis og spytter nærmest ordene. Raga rockers er en stor inspirasjonskilde, skal man tro artisten selv. På høsten i fjor kom hun med platen «Seiler på sjøen og har noen å hate». Det er en direkte referanse til Raga Rockers klassiker «Noen å hate». Og det er ingen tvil om hvem Sørgerd hater mest: eksen. Han er hovedtemaet for konserten.

Å hate eksen er alltid god underholdning. De fleste har en eks de misliker, i hvert fall litt. Her er det lett å slenge seg på. Men til tross for fengende og ærlige

tekster, blir det til slutt litt vel mye snakk om denne eksen, nesten pubertalt. Historiefortellingen mellom låtene er klein. Sannsynligvis bevisst fra artistens side, men det gjør det ikke mindre ubehagelig. Sørgerd starter en av låtene med å spørre om folk er glad i shots, før hun styrer nedpå sin egen. Innledningen til neste låt er ikke særlig mye bedre:

Følger dere meg på Instagram?

Jaa, kommer det fra noen i salen.

Har dere sett rumpebildene mine? Jeg har mistet følgere etter det, hva faen?

En middelaldrende mann i salen er tydeligvis underholdt, og roper at Sørgerd skal ta en shot til. Akkurat denne delen av konserten blir i overkant for en sindig sørlending som meg.

Musikken er fengende, det er det ikke tvil om, men det blir repetitivt i lengden. Hadde Sørgerd vist større variasjon, ville det løftet konserten et par hakk.

«Vi ække chill vi ække cool, hvis det er det du tror», synger hun. Kanskje trenger vi faktisk noen å hate. Synne Sørgerd gjør i hvert fall det. Jeg er glad det ikke er meg.

Hallvard Misje

anmeldelser@universitas.no

Drømmende og direkte

En melankolsk skogtur med røffe partier.

Artist: SIGNE DØ:
Hvor: Kulturkirken Jakob
Når: Lørdag kl. 19.00

På en mørk og røykfull scene åpner Signe Dø opp med en lyd som ligner en forvrengt panfløyte og som fra start gjør publikum oppglødd. Et særlig høydepunkt kommer midtveis i settet med låta «Fyfaen», hvor vokalist Signe Øgrim synger: «det er så syke ting som står på spill, men jeg tror fader meg jeg får det til» med en stemme som høres både blodfattig og magisk ut idet den fortsetter å hige etter lysere toner. Den noe hverdagslige teksten blir en interessant motsetning til det elektronisk drømmende lydlandskapet. Direktheten gjør at musikken virkelig trenger gjennom. Nevnte låt er den eneste med norsk tekst fra det nye albumet *Gi Meg Månen*. Et album som står i fokus gjennom hele settet og gir en gjennomgående følelse av å strebe etter en bestemt tilstand på en genuin og nærmest barnslig måte, noe selve albumtittelen også henter til (hvem drømte vel ikke om månen som barn?).

Konserten er som en slags melankolsk skogtur, men brytes iblant opp med røffere partier. Mye tallet være en helt rå trommis som sammen med elektronisk støy og

en kraftfull cello får kirkerommet til å fremstå desto mer hellig. Det er en deilig helhet i det hele. Her kan det trekkes linjer til andre dreampop-artister, som Beach House og Weyes Blood, sett bort fra at førstnevnte blir for poppete og sistnevnte hakket for silkenykt sammenlignet med Signe Dø. Hennes estetiske tilnærming til musikken kan minne litt om en mystisk fe (også kalt «fairy-core») og står godt i stil til tonene som fyller kirken denne lørdagen. Hele uttrykket virker naturlig og mer autentisk enn hva jeg har sett tidligere i samme sjanger, hvor det ofte viser seg som en ren visuell og appellerende pakke. På et tidspunkt spiller vokalisten klarinett før en høy firsle-aktig nynn timer dominerer. Snodige og overraskende elementer som dette limer øynene til scenen og holder fokuset med. Den korte halvtimen avsluttes med rolig gitarspill i låten «Ode til havet (Og solen som drukner i Horisonten)», som riktignok består av engelsk tekst. Som et lite barn ønsker jeg umiddelbart å høre mer!

Elisa Turcato Bakken

anmeldelser@universitas.no

FOTO: KATRINE VIKAN

FOTO: OLHA KOROP

FOTO: SHILAN SARI

Forfriskende gammelt

Med en blanding av fortolkede låter og egenskrevne tekster viser Uld en lekenhet med uttrykket som skaper nysgjerrighet rundt musikken de snart skal slippe.

Artist: ULD
Hvor: Blå
Når: Lørdag kl. 19.00

Det var kanskje ikke kun mine algoritmer som begynte å presse frem korte videosnutter av Ulds hittil eneste publiserte låt, basert på Gunvor Hofmos dikt fra 1948, «Fra en annen virkelighet», en gang i våres. I algoritmene har de forblitt, samtidig som oslotrioen har beveget seg ut blant folket denne sommeren. De har alt spilt på Blå sin utscene, hvor vi nå finner oss, to ganger tidligere denne sommeren. Publikum stilner til idet trekkspillet dras, pianoet klimpres og vokalisten fortolker norsk lyrikk på sarteste vis. At folkehøyskole skaper venner for livet er en kjent sak, men at tre unge finner sammen og på kort tid klarer å skape en musikalsk virkelighet ved å grave i litterære røtter, i tillegg til å oppnå suksess på sosiale plattformene, er ikke annet enn en solskinnshistorie. Da er det klart at bransjen, som jo egentlig er *folket* på ByLarm, spisser ørene.

Det de på scenen erklærer som sin partylåt, en selvskreven og enda ikke utgitt låt, er en fremtidig banger. På dette punktet i setlisten har de allerede introdusert trommer og bass, og bandet demonstrerer for publikum at de ikke tviholder på tradisjonsmusikk eller visesang, men trives

med å nærme seg et mer poppete uttrykk. Hele oppsettet oppleves forfriskende gammelt ettersom trekkspillet og vokalistens smørmyke og folkemusikk-trente stemme forblir. Årsaken til at de andre selvskrevne låtene ikke gir lyd av den samme akutte bangeralarmen, ligger i det repeterende tekstuniverset. Dikotomier som «slippe/holde», «vente/gå» og «kaldt/varmt», pluss ord som slutter på «het», gjør opplevelsen litt vel mett i lengden. Linjer som: «jeg streber etter å skjønne mitt sinn» blir for svevende for min smak. Om dette stemmer også når mer musikk slippes midt oktober, gjenstår å se.

Dette er likevel lett å se forbi, all den stund det befinner seg en herlig nerve i kombinasjon med terpa samspill på scenen. Det er et høyt musikalsk nivå og vokalen får lekt seg gjennom hele settet, noe som drar publikum inn og skaper god stemning. Trommer og bass går av idet de avslutter med å fremføre den allerede nevnte virale låten. Jeg fikk gåsehud der jeg lå og scrolla, og huden nuppet seg også til på Blå. Det er vanskelig å tenke at bransjen var noe annet enn fornøyd.

Elisa Turcato Bakken
anmeldelser@universitas.no

Barteblues på Blå

«The Impossible Green» inntok by:Larm torsdag kveld, samtidig som syttitallet ringte og ville ha stilen sin tilbake.

Artist: The Impossible Green
Hvor: Blå
Når: Torsdag kl. 22.30

by:Larm er bransjefestivalen over alle bransjefestivaler. Her er Blå og Ingensteds i sitt ess; utescenen på Blå med Akerselva i bakgrunnen, Ingensteds med egen lounge. I bakgården spiller DJ-ene kontinuerlig. by:Larm er en «hip» festival. Da er det ekstra deilig at «The Impossible Green» kjører helt sin egen greie, og det så til de grader.

Med barter, spisse sko og slengbukser inntar de by:Larm. Oppe på loftet på Blå, på scenen som kalles «Himmel», smeller de til med skikkelig rock 'n' roll. De er fire mann på scenen, men det kunne like gjerne vært femten; lyden slår oss i trynet. Både samspillet og soundet er *on point*. Konserten er gjennomarrangert, overgangene går av seg selv. Gutta har vært på veien en stund, det er det ingen tvil om.

Mathias Angelhus, vokalist og frontmann, synger strålende. Stemmen hans skjærer gjennom alt. Den har masse sjel og et *bluesy* uttrykk som passer perfekt til dette bandet. «The Impossible Green» ligger et sted mellom americana, blues og rock. Kanskje er

det ikke overraskende at det er mange menn i salen, i alle aldre. «The Impossible Green» har på mange måter mye av det som gjør Tim Walz populær i USA. Det er folkelig, tilgjengelig og solid. Når musikerne i tillegg spiller så bra som de gjør, blir totalpakken meget god.

På et tidspunkt tar Angelhus og bandet det helt ned. «Never get off my mind» er en deilig kontrast til den ellers svært rocka konserten. Da blir det igjen enda gøyere når trommisen legger «four on the floor» på neste låt, «Do you wrong». Hele salen er med og klapper, og synger av full hals på den fengende broen. Alle utenom trommisen legger av og blir med. Når de så bygger opp igjen til siste refreng klikker det helt for en fyr bak meg. Publikum danser, hoier og heier, fullstendig oppslukt i øyeblikket.

«The Impossible Green» kjører sin egen greie. Det funker som bare rakkern. Neste gang de setter seg i vanen og drar på turné, burde du få det med deg.

Hallvard Misje
anmeldelser@universitas.no

Emil i Kunnskapsdepartementet

I denne ukens Universitas kan du lese om vår dekning av selvplagieringssaken som har gått over stokk og stein og helt opp til høyesterett. Etter uttalelser i rettssaken av regjeringens advokat som beskrev studenten som «litt som Emil i Lønneberget», har støttegruppen Eksamen Rebellion demonstrert ved å ta seg inn i Kunnskapsdepartementets (KD) lokaler.

Ad Notams utsendte møter demonstrantene i en haug med spikkeflis i resepsjonen. En tydelig frustrert Fuske-Maja er tydelig i sitt standpunkt.

– Det var jo bare et lite hyss! argumenterer hun, og fortsetter:

– KD har ikke peiling på fusk selv engang. De sier du skal sitere deg selv, samtidig

som du skal være anonym. Dusteopplegg. Staten burde ta ansvar og rive hele stedet her.

– Hæ? Altså, den fysiske bygningen til Kunnskapsdepartementet?

– Ja, den fysiske bygningen. Er du tett, eller? Så lenge bygget står, er det umulig for studentene å utøve utdannelsen sin.

Gjengen på et tjuetalls mennesker har sittet sammenlenket og spikket trefigurer i takt i tre timer når politiet ankommer. De ildner opp når politiet forsøker å bære dem ut.

– Kamprop, nå! brøler Fuske-Maja.

– Lille, katt, lille katt, lille søte kaatten! roper forsamlingen idet de blir båret rekkevis nedover Tollbugata.

Rett I. Baken

Ukas studentvin

FYLLEFEST TIL FROKOST: Ut ifra hva som står på etiketten kommer ukas vin fra Tysklands mest anerkjente vinområde – Mosel. Og ved å lese videre at dette er en Riesling på 8%, kan man tenke seg at dette er en søt vin. Og det er den. «Hmmm» og «MmmMmm!» høres fra et snart splittet panel. Vinen er søt og god, og smaker rett og slett bare som det glasset eplejuice du glemte på kjøkenbordet etter gårsdagens frokost. «Livsfarlig!», er det en panelist som mener etter flere slurker. Men sødmen faller ikke i smak hos alle. Flere mener denne vinen virker kvalmende, og at den helst burde blandes ut til en sangria. Men vinglassene tømmes uansett, og det er tydelig at vinen kan slukes. Denne Rieslingen er kanskje ikke førstevalget som gave når du skal imponere svigers, men den fungerer utmerket som en festforlenger i 24-draget eller som et morra-buzz til frokost.

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Moselland Riesling Kabinett 2023

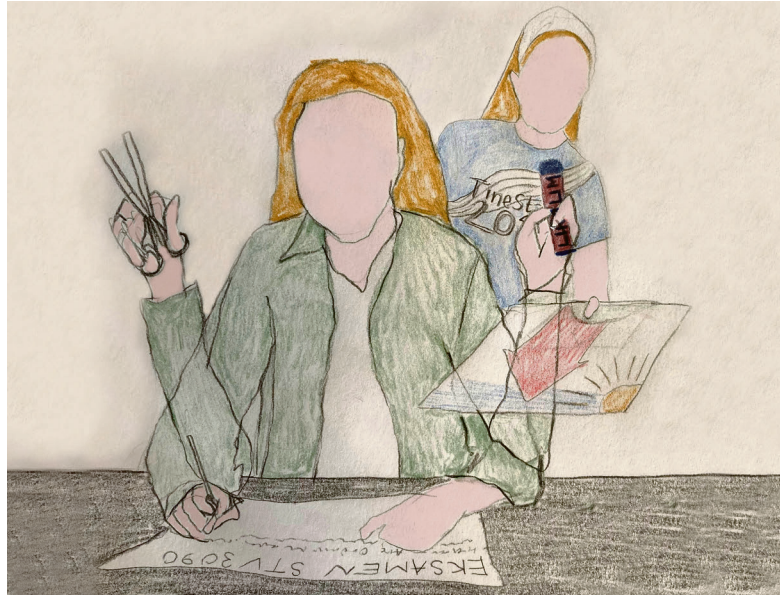
Pris: 104,90 kroner
Land: Tyskland
Alkohol: 8 prosent

Freya Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

Drømmen om en bedre semesteroppgave

Denne uken kan man lese om hvordan selvplagieringssaken er blitt anket til Høyesterett. *Vi Spør*-redaksjonen tok kontakt med studieveiledningskontoret på SV-fakultetet ved UiO for å høre hva man egentlig kan slippe unna med uten å dra til Høyesterett og sånn.

ILLUSTRASJON: NORA HOGNES BERG

[Ring, ring...]

– Hei! Det er Einar J. Ukse som ringer. Jeg har noen spørsmål angående hva som er lov av hjelpemidler på eksamen.

– Hei!

– Jeg skriver semesteroppgave i sosiologi nå, og lurte på om jeg kan bruke mine egne sitater uten å oppgi kilde? Det er jo jeg som har skrevet det. Det er fra en skolestil i tredje klasse.

– I utgangspunktet er det greit å sitere seg selv. Men jeg vil virkelig anbefale deg å sende oss en litt mer utfyllende mail med emnekode, så vi kan se ordentlig på det. Man hører jo stadig vekk at det slår ut på plagiattkontroll fra studenters gamle oppgaver.

– Jasså, ja. Nylig kom jeg over noe utrolig sjelden sekundærlitteratur, og det er visst bare én utgave igjen av den. Jeg har den nå, men hvis den ved et «uhell» skulle forsvinne, trenger jeg å kildereferere til den da?

– Du må nok kildereferere uansett, hvis ikke regnes det som plagiat.

– Selv om boken ikke finnes lenger, altså?

– Ja. Heller før opp kilder en gang for mye!

– Jeg har dessuten laget mitt eget kildehenvisningssystem. Det er litt intrikat, mye liten skrift og fotnoter som bare finnes på et lager ute på Alnabru. Er det noe UiO tillater at jeg benytter meg av?

– Det kommer helt an på eksamens formelle krav. Instituttene har gjerne spesifikke krav til referansestiler. Jeg vil anbefale å forholde deg til emnets formelle krav.

– Jeg drømte noe jeg tenkte å bruke i semesteroppgaven min. Hvordan kilderefererer jeg det?

– Jeg vil nok argumentere for at hvis du har drømt det, har du kommet på det selv. Men du må prøve å ordlegge deg litt prøvende, og heller skrive «hva om det er slik», og ikke «slik er det».

– Jeg vet jo at det jeg drømte er riktig.

– Jo mer bastant du formulerer deg, jo mer nødvendig er det å kunne argumentere for det.

– På utveksling i Argentina gadd jeg aldri å lære meg språket, så jeg fikk kompis min Pablo til å skrive eksamen for meg. Han fikk sånn 10.000 pesos for det, men det er jo bare sånn hundre norske spenn. Det går fint det, eller?

– Nå stiller du en del interessante spørsmål her...

– Jeg har jo hatt litt dårlig samvittighet. Bør jeg være stressa for at argentinske myndigheter skal komme etter meg?

– Nei, det ... Det kan jeg ikke svare på. Men det er jo fusk, så klart.

– Ja, det har jo falt meg inn etter hvert. Der og da tenkte jeg bare at spansk var noe herk å lære seg.

– Jeg skal ikke prøve å finne ut hvem du er eller noe sånt, og så melde deg. Men det høres ikke bra ut dette her.

– Vil du vurdere din stilling som medskyldig?

– Er dette en tulletelefon?

– Vi snållast!

KVISS-CORBIN

- Gaute Skjervø gjør seg klar til å overta etter Astrid Hoem, men som hva?
- Edmundo González søker nå asyl etter å ha tapt det venezuelanske valget på omstridt vis, men hvem tapte han mot?
- Abdelmadjid Tebboune er enda en kar som nylig har vunnet et valg på omstridt vis, men hvor da?
- I hvilket land ligger Yukonterritoriet?
- Hvor mange tektoniske hovedplater finnes det?
- Hvor ligger Oslo Sjøskole?
- Japan består av fire hovedøyer. Nevn én av dem.
- I Japan opererer man med tre skriftspråk. Nevn én av dem.
- Det japanske språket utgjør størstedelen av den lille språkfamilien japoniske språk.

Språkfamilien som derimot rommer flest språk deler navn med to afrikanske land som igjen ulik grad deler navn med ytterligere to afrikanske land. Hva heter altså den største språkfamilien målt i antall språk?

- Le Corbusier var en fransk-sveitsisk modernist innen sitt fagfelt, men hvilket felt var det?
- Hvilken kunstner er blant annet kjent for sine vannlinjemotiver?
- Hva heter forfatteren bak romanserien Hellemysfolk?
- Hvilket serie vant prisen for beste drama ved årets Emmy-utdeling?
- Hovedrollen i The Bear vant prisen for beste skuespiller i en komedie ved samme utdeling, men hva heter han?
- Megalopolis er film som er i ferd med å trekke storskjermen, men hvilken legendarisk

regissør står bak både manus og regi?

- Oppfølgeren til storsuksessen Joker står også for utgivelse, men hvem har nå tatt på seg rollen som Harley Quinn?
- Hvilket årstall er det snakk om? Kofi Annen tiltrer som FNs generalsekretær, Nintendo 64 gis ut i Europa, Hongkong blir gitt tilbake til Kina fra Storbritannia, Radiohead gir ut OK Computer, boken Fight Club blir publisert, turner Simone Biles blir født og musiker Jeff Buckley dør.
- Da har en ny sesong startet for norsk ishockey, men hvilket lag vant den forrige?
- Etter femten år har nå landslagstreneren for Norges håndballkvinner annonsert at han gir seg, men hva heter han?
- Jakob Ingebrigtsen debuterte nylig i en gren, men hvilken?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

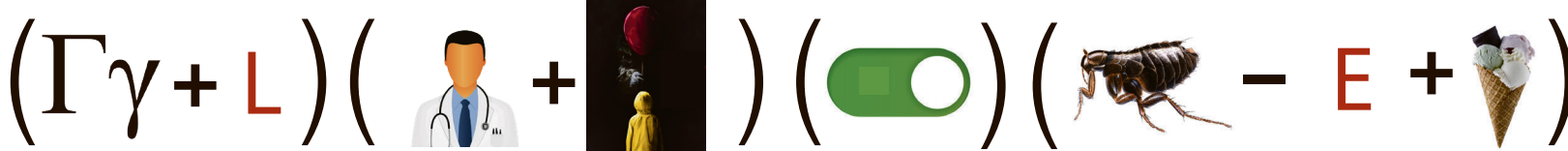
10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. AUF-leder. 2. Nicolas Maduro. 3. Algerie. 4. Canada. 5. 7 (De eurasiske, afrikanske, nordamerikanske, søramerikanske, indonesiske og stillehavspatener). 6. Hovedøya. 7. Hokkaido, Honshu, Shikoku og Kyushu. 8. Katataka, hiragana (og kanji). 9. Njigerkongospråk. 10. Arkitektur. 11. Claude Monet. 12. Amalie Strøm. 13. Shogun. 14. Jeremy Allen White. 15. Francis Ford Coppola. 16. Lady Gaga. 17. 1997. 18. Storchamar. 19. Thorir Heigresson. 20. Håvmaraton.

Rebus

av i+d+a

HINT: Brukthandel. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Brudeferd til Geiranger» Det klare: BB, Siri (på vegne av immun med assistanse fra pat), Neo, våre favoritter Ola og Jøgge <3, Anita og Daniel, Stian og Mina <3!!!